

Maturitná skúška 2015

Správa

**o výsledkoch externej časti a písomnej formy
internej časti
maturitnej skúšky**

z anglického jazyka úroveň B1

PaedDr. Miroslava Jurenková

RNDr. Viera Ringlerová, PhD.

Bratislava 2015

Obsah

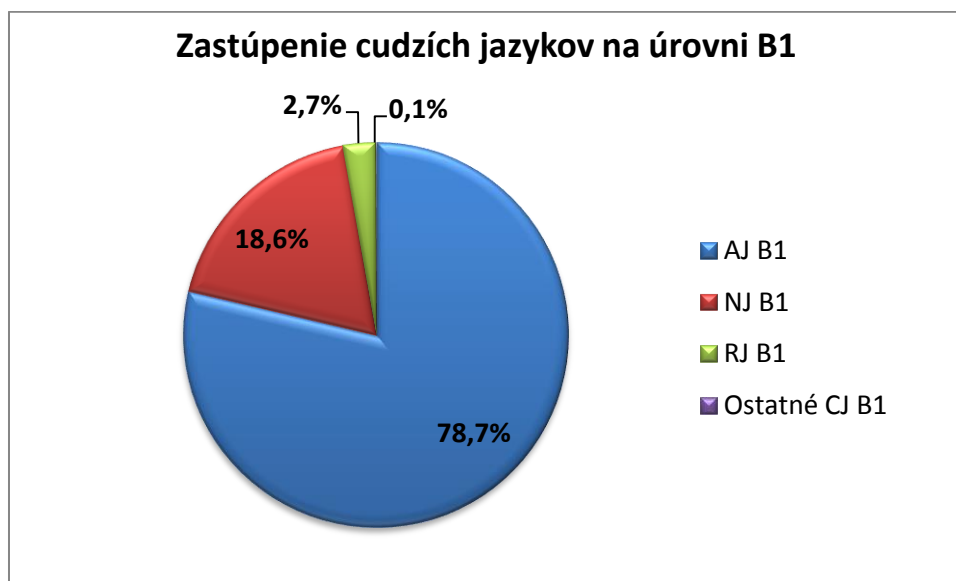
POUŽITÉ SKRATKY A POJMY	3
ÚVOD	4
1 CHARAKTERISTIKA TESTU EČ MS Z ANGLICKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B1	7
2 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z ANGLICKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B1	11
Všeobecné výsledky.....	11
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	12
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	13
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa	14
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	15
Rozdiely vo výsledkoch podľa známky	16
Rozdiely vo výsledkoch podľa hlavnej skupiny odboru štúdia	17
Rozdiely vo výsledkoch podľa budúceho dosiahnutého vzdelania	18
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33 %	19
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	19
Prepojenie úspešnosti a percentilu	19
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností.....	21
3 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z AJ ÚROVEŇ B1	24
Charakteristiky položiek	25
Obťažnosť položky	25
Distribúcia úspešnosti a citlivosť	29
Neriešenosť	29
Medzipoložková korelácia – korelácia položky so zvyškom testu.....	30
4 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z AJ ÚROVEŇ B1, 2015	33
1. časť: <i>Listening</i> – obsahová analýza položiek.....	35
2. časť: <i>Language in Use</i> – obsahová analýza položiek.....	38
3. časť: <i>Reading</i> – obsahová analýza položiek.....	41
5 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z ANGLICKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B1	46
ZÁVER A ODPORÚČANIA DO PRAXE	49
LITERATÚRA	51

Použité skratky a pojmy

NÚCEM	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
MS	maturitná skúška
AJ	anglický jazyk
EČ	externá časť (maturitnej skúšky)
IČ	interná časť (maturitnej skúšky)
PFIČ	písomná forma internej časti (maturitnej skúšky)
ÚFIČ	ústna forma internej časti (maturitnej skúšky)
SERR	Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky vydaný Radou Európy
SOŠ	stredná odborná škola
GYM	gymnázium
BA	Bratislavský (kraj)
BB	Banskobystrický (kraj)
KE	Košický (kraj)
NR	Nitriansky (kraj)
PO	Prešovský (kraj)
TN	Trenčiansky (kraj)
TT	Trnavský (kraj)
ZA	Žilinský (kraj)
P	percentuálny podiel žiakov
N	veľkosť štatistického súboru, počet žiakov
np	národný priemer
AJB1	označenie testu z anglického jazyka úroveň B1
Sig.	signifikancia, štatistická významnosť
P. Bis.	Point Biserial, parameter medzipoložkovej korelácie
r	korelačný koeficient, koeficient vecnej signifikancie
položka (testová)	príklad, úloha, otázka v teste určená na riešenie a hodnotená (0, 1) v hrubom skóre

Úvod

Dňa 18. marca 2015 sa konala externá časť maturitnej skúšky (EČ MS) a písomná forma internej časti maturitnej skúšky (PFIČ MS) z anglického jazyka (AJ) úroveň B1. Test z AJ úroveň B1 riešilo 21 792 žiakov zo 480 škôl, čo predstavovalo 78,7 % všetkých maturantov maturujúcich z cudzích jazykov na úrovni B1. Z toho boli 4 žiaci gymnázií (dobrovoľná maturitná skúška), 21 516 žiakov SOŠ a 272 žiakov konzervatórií.

Obr. 1 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2015 – úroveň B1

Priemerná úspešnosť žiakov v teste bola 51,4 %. Celkovo žiaci najlepšie zvládli časť počúvania s porozumením (57,8 %), následne čítania s porozumením (53,5 %) a najnižšiu úspešnosť dosiahli v časti gramatika a lexika (42,8 %). Úspešnosť viac ako 33 % nedosiahlo 4 264 žiakov, čo predstavuje 19,1 % všetkých maturantov z anglického jazyka tejto úrovne.

Na základe platnej legislatívy všetci žiaci gymnázií maturovali z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2.

Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka v znení neskorších predpisov, kedy mohla byť žiakom, ktorí získali jazykový certifikát vybranej inštitúcie, uznaná náhrada MS z cudzieho jazyka, bola od 1. marca 2014 zrušená. Podľa prechodného ustanovenia k tejto úprave však mohol riaditeľ školy prijať žiadosť o náhradu MS z cudzieho jazyka do 28. februára 2014 a žiak si mohol ešte uplatniť jeho rozhodnutie v školskom roku 2014/2015.

Na základe vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov platí od školského

roku 2012/2013 nasledovné hodnotenie úspešného zvládnutia maturitnej skúšky. Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má EČ MS a PFIČ MS, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky:

- a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 – dobrý a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov alebo v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov, alebo
- b) je stupeň prospechu 4 – dostatočný a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Cieľom EČ MS a PFIČ MS je overiť a zhodnotiť tie vedomosti a zručnosti maturantov, ktoré nie je možné v dostatočnej miere overiť v ústnej forme internej časti maturitnej skúšky (ÚFIČ MS). Vysoká objektivita a validita skúšky zaručuje porovnateľné výsledky pre žiakov z celého Slovenska. Predkladaná správa má za cieľ zhodnotiť korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov. Vychádzame zo *Záverečnej správy zo štatistického spracovania testu z anglického jazyka úroveň B1* (Ringlerová, 2015) a *Záverečnej správy o výsledkoch PFIČ* (kolektív, 2015).

V prvej časti správy *Charakteristika testu EČ MS z anglického jazyka úroveň B1* charakterizujeme štruktúru testu, typy úloh a spôsob administrácie testu.

V druhej kapitole *Výsledky testu EČ MS z anglického jazyka úroveň B1* sa zameriavame na celkovú úspešnosť testu, úspešnosť podľa druhu škôl, podľa krajov, zriaďovateľa, pohlavia a známky. Tieto interpretácie sú doplnené o rozdiely vo výsledkoch podľa hlavnej skupiny odboru štúdia, podľa budúceho dosiahnutého vzdelania testovanými žiakmi. Uvádzame informácie o počte žiakov, ktorí v teste nedosiahli úspešnosť nad 33 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade poskytujeme prehľad prepojenia dosiahnutých percentuálnych úspešností a percentilu a charakterizujeme úspešnosť v jednotlivých častiach testu.

Tretia časť *Interpretácia výsledkov testu EČ MS z AJ úroveň B1* ponúka informácie o psychometrických charakteristikách testu, ktoré nám slúžia na vyhodnotenie kvality testu a odhalenie kritických položiek. Zameriavame sa aj na analýzu možných príčin niektorých javov, ktoré sa potvrdili na základe štatistického spracovania výsledkov. V tejto časti taktiež navrhujeme možné postupy, ktoré môžu pomôcť k skvalitneniu vyučovacieho procesu na hodinách anglického jazyka, a preto by mohli byť vhodnou inšpiráciou pre učiteľov stredných škôl.

V štvrtej kapitole sa sústredíme na charakteristiku položiek ako napr. obťažnosť, citlivosť, distribúciu úspešnosti a citlivosti, neriešenosť a medzipoložkovú koreláciu. Charakteristiku

položiek demonštrujeme na analýze vybraných položiek častí testu tak, aby bola zastúpená charakteristika všetkých jazykových zručností.

V piatej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu PFIČ MS z anglického jazyka úroveň B1 a prezentujeme jej výsledky v súvislosti s porovnaním priemerných úspešností v jednotlivých častiach podľa platných kritérií hodnotenia pre šk. rok 2014/2015.

V Závere sumarizujeme štatistické zistenia smerované k hodnoteniu výkonov populačného ročníka a k overeniu meracieho nástroja, identifikujeme prípadné nedostatky v záujme budúceho skvalitnenia tvorby testov a v neposlednom rade podávame odporúčania do praxe. Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testov, didaktikom jednotlivých predmetov, učiteľom a kompetentným pracovníkom v problematike hodnotenia výsledkov vzdelávania.

Forma vyhodnoteného testu (8217) a *Kľúč správnych odpovedí* sú zverejnené na www.nucem.sk v sekcii Maturita 2015.

1 Charakteristika testu EČ MS z anglického jazyka úroveň B1

Test externej časti maturitnej skúšky z anglického jazyka úroveň B1 trvá 100 minút a obsahuje 60 úloh, pričom každá správna odpoveď sa hodnotí celočíselne 1 bodom.

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedá maturitný test úrovne B1 komunikačnej úrovni B1 *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* (SERR) vydaného Radou Európy a je určený maturantom stredných odborných škôl a konzervatórií, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z anglického jazyka a maturantom gymnázií, ktorí si ešte na základe prechodného ustanovenia uplatnili náhradu maturitnej skúšky z povinného cudzieho jazyka a zvolili si úroveň B1.

Test rešpektuje obsah zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov.

Obsah testu vychádza z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úroveň B1* z roku 2012 (ŠPÚ, Bratislava 2012), schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s platnosťou od 01. 09. 2013, zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu <http://www.statpedu.sk/sk/Cielove-poziadavky-na-maturitne-skusky/Platne-od-sk-r-2013-2014.alej> a zodpovedá tiež cieľovým požiadavkám na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov z roku 2008 (ŠPÚ, Bratislava 2008).

Cieľom testu je preveriť jazykové kompetencie žiaka v nižšie uvedených častiach testu. Test obsahuje úlohy s výberom odpovede (36) a úlohy s krátkou odpoveďou (24). Pokyny k úlohám sú vo vyučovacom jazyku (v slovenskom jazyku, pre školy s vyučovacím jazykom maďarským v maďarskom jazyku).

Test pozostáva z troch častí:

- 1. *Počúvanie s porozumením,*
- 2. *Gramatika a lexika (jazyk a jeho použitie),*
- 3. *Čítanie s porozumením.*

V teste EČ MS boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO):**
  - *úlohy na dopĺňovanie* (3. úloha v časti Čítanie s porozumením),
  - *úlohy na priradovanie* (3. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
  - *cloze test* (2. úloha v časti Gramatika a lexika),

▪ **úlohy s výberom odpovede (ÚVO):**

- *multiple choice* – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 1. úloha v časti Gramatika a lexika),
- *multiple choice P/N/X* (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
- *úlohy na priradovanie/možnosti A – J* (1. úloha v časti Čítanie s porozumením),
- *úlohy typu: P/N + odsek* (2. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úrovne B1 obsahoval 8 textov:

- **3 nahrávky** v časti *Počúvanie s porozumením* (20 položiek – 30 minút),
- **2 texty** v časti *Gramatika a lexika* (20 položiek – 25 minút),
- **3 texty** v časti *Čítanie s porozumením* (20 položiek – 45 minút).

V časti **Počúvanie s porozumením**, ktorá obsahuje tri ukážky (tri nahrávky rôznej dĺžky), sa nachádza 13 úloh s výberom odpovede a 7 úloh s krátkou odpoveďou. V tejto časti majú žiaci preukázať, ako porozumeli informáciám v hovorenom prejave v anglickom jazyku. V rámci tejto časti testu sa preveruje najmä: celkové porozumenie textu, porozumenie hlavnej myšlienke, podstatným informáciám, špecifickým a dôležitým detailom, porozumenie a pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, nálad, postojov, zámerov, rozoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Na riešenie tejto časti testu majú žiaci približne 30 minút. Žiak si vypočuje každý text dvakrát. Na prečítanie každej úlohy má žiak dve minúty. Na dokončenie práce na úlohách v rámci jednej nahrávky má žiak 1 minútu (úroveň B1). Texty na počúvanie sú nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je daný cudzí jazyk rodným jazykom a/alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2 SERR), používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, výslovnosť majú zreteľnú a tempo reči primerané. V textoch nie sú slangové, špecifické a málo frekventované technické výrazy, nahrávka je bez sprievodných rušivých zvukov. Nahrávky zodpovedajú ústnemu jazykovému prejavu, tematicky sú blízke cieľovej skupine – programy so súčasnou problematikou, rozhlasové a televízne upútavky, správy, príbehy, spoločenský styk, inštrukcie, odkazy, reklamné texty, prednášky. Texty nahrávok teda obsahujú akékoľvek všeobecné témy, ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami a vzdelávacími štandardmi z anglického jazyka. V nahrávkach sú zastúpené texty monologického (napr. rozprávanie, rozhlasové správy) aj dialogického charakteru (dialogy, konverzácia viacerých účastníkov – rozhovor, diskusia, interview).

V rámci tejto časti testu majú žiaci riešiť úlohy, ako je určenie správnosti či nesprávnosti výpovede, výber z viacerých možností, priradovanie či doplňovanie. Každá položka v rámci

počúvania s porozumením má hodnotu jedného bodu, spolu sa dá získať 20 bodov. V tejto časti testu sa nehodnotia pravopisné chyby, ale zohľadňuje sa obsahová správnosť odpovede.

V časti **Gramatika a lexika**, ktorá pozostáva z dvoch textov, sa nachádza 10 úloh s výberom odpovede a 10 úloh s krátkou odpoveďou. Odporúčaná čas na riešenie tejto časti testu je 25 minút. Texty obsahujú všeobecné témy, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote (diskusie, polemické články, reportáže, opisy, rozprávania, príbehy, populárno-náučné texty a ich zdrojmi sú denníky, časopisy, beletria, reklamné texty, brožúry, internet, atď.), ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami z anglického jazyka a vzdelávacími štandardmi. Texty v tejto časti testu môžeme teda charakterizovať ako autentické, didakticky upravené pre danú úroveň alebo účelovo zostavené texty na primeranej úrovni náročnosti. Jazykové štruktúry a slovná zásoba v týchto textoch zodpovedajú danej úrovni (B1 SERR). Rozsah všetkých textov spolu pre úroveň B1 je približne 600 – 700 slov.

V tejto časti sa testujú znalosti gramatických štruktúr a slovnej zásoby v rozsahu cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka a ich správne použitie v kontexte. Cieľom je tiež preveriť, či je žiak schopný vhodne a správne doplniť do textu chýbajúce slovo, použiť správnu gramatickú konštrukciu v kontexte, či už na základe výberu z viacerých možností, alebo prostredníctvom uplatnenia produktívneho ovládania gramatiky a lexiky v súlade s komunikačnou úrovňou B1. Každá položka má hodnotu jedného bodu, spolu sa dá získať 20 bodov. Pri oprave sa vychádza z Kľúča správnych odpovedí. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

Časť **Čítanie s porozumením** obsahuje tri textové ukážky rôznej dĺžky a náročnosti. Rozsah všetkých textov spolu je približne 900 – 1000 slov a pozostáva z 13 úloh s výberom odpovede a zo 7 úloh s krátkou odpoveďou. Odporúčaná čas na riešenie tejto časti testu je 45 minút. Texty sú prevzaté z autentických materiálov, didakticky upravované pre úroveň B1. Texty nie sú zamerané len na problematiku každodenného života, ale využívané sú aj populárno-náučné texty, neobsahujú však odbornú vedeckú terminológiu (môže ísť o oznamy, opisy, rozhovory, súkromné aj úradné listy, inzeráty, ukážky zo súčasnej literatúry, novinové články, články z časopisov, kde zdrojom sú prevažne letáky, brožúrky, príručky, noviny, časopisy, internet a beletria). Témy vyberané do textov sú v súlade s cieľovými požiadavkami daného cudzieho jazyka a vzdelávacími štandardmi. Texty neobsahujú slangové výrazy a dialektizmy, texty však obsahujú aj určité percento neznámej slovnej zásoby (overenie, či žiak dokáže odhadnúť význam neznámej slovnej zásoby z kontextu). Texty môžu byť doplnené vizuálnym materiálom (diagramy, tabuľky, obrázky). Každá položka má hodnotu jedného bodu, spolu sa dá získať 20 bodov.

Cieľom tejto časti je zistiť, ako žiaci porozumeli obsahu textu, či pochopili jeho hlavné myšlienky, základné súvislosti a vyriešili úlohy doplňovacieho typu, úlohy na určenie správnosti alebo nesprávnosti výpovede, či úlohy zamerané na priradovanie, ktoré si vyžadujú okrem iného aj prácu s logickou štruktúrou textu. Cieľom je teda preveriť schopnosť žiaka presne a efektívne čítať rôzne texty v anglickom jazyku, porozumieť im a získať z nich informácie potrebné na splnenie úloh. Preveruje sa globálne porozumenie, selektívne porozumenie, detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie logickej štruktúry textu, rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Pre účely EČ MS z anglického jazyka úroveň B1 boli vytvorené dve formy testov, ktoré sa líšili poradím úloh, resp. pri úlohách s výberom odpovede poradím alternatív odpovede.

Žiaci svoje odpovede nepíšu priamo do testových zošitov, ale do samoprepisovacích odpoveďových hárkov (OH). Kópie OH overí žiak podpisom, originály podpíšu po vyhodnotení obidvaja hodnotitelia a predseda predmetovej maturitnej komisie. Oddelené kópie bez zásahu hodnotiteľov a predsedu predmetovej maturitnej komisie sú archivované v školách.

Hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou vykonávajú hodnotitelia pod externým dozorom podľa *Kľúča správnych odpovedí* a centrálne vypracovaných pokynov na hodnotenie. Originály všetkých druhov OH sú následne zaslané na centrálnu spracovanie, potom skenované a automaticky vyhodnocované a postúpené na štatistické spracovanie v SPSS softvéri.

2 Výsledky testu EČ MS z anglického jazyka úroveň B1

Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 1 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu.

Úspešnosť žiaka v časti testu je definovaná ako percentuálny podiel bodov za položky príslušnej časti testu, na ktoré žiak odpovedal správne z celkového počtu bodov, ktoré mohol v tejto časti testu získať. Celková úspešnosť sa počíta ako aritmetický priemer úspešností jednotlivých častí testu. Hodnota *Maximum* uvádza maximálnu hodnotu úspešnosti, ktorá bola dosiahnutá, a hodnota *Minimum* minimálnu hodnotu úspešnosti, teda najnižší počet percent, ktorý dosiahol niektorý z testovaných žiakov. V teste EČ MS 2015 z anglického jazyka bolo dosiahnuté maximum 100 % a minimum 6,7 %.

Aritmetický priemer úspešností všetkých žiakov riešiacich test tvorí tzv. národný priemer (np). Priemerná úspešnosť dosiahnutá v teste z anglického jazyka úroveň B1 bola **51,4 %**.

Štandardná odchýlka (19,5) vyjadruje mieru rozptýlenia úspešnosti žiakov od aritmetického priemeru, vyjadruje teda priemer nameraných odchýlok úspešností všetkých žiakov od priemernej úspešnosti. Čím je jej hodnota väčšia, tým väčšie sú rozdiely vo výkonoch žiakov.

Štandardná chyba priemernej úspešnosti určuje presnosť vypočítania priemernej úspešnosti. Čím je hodnota štandardnej chyby priemernej úspešnosti menšia, tým presnejšie charakterizuje priemer testovanú populáciu. V teste EČ MS 2015 z anglického jazyka má hodnotu 0,1.

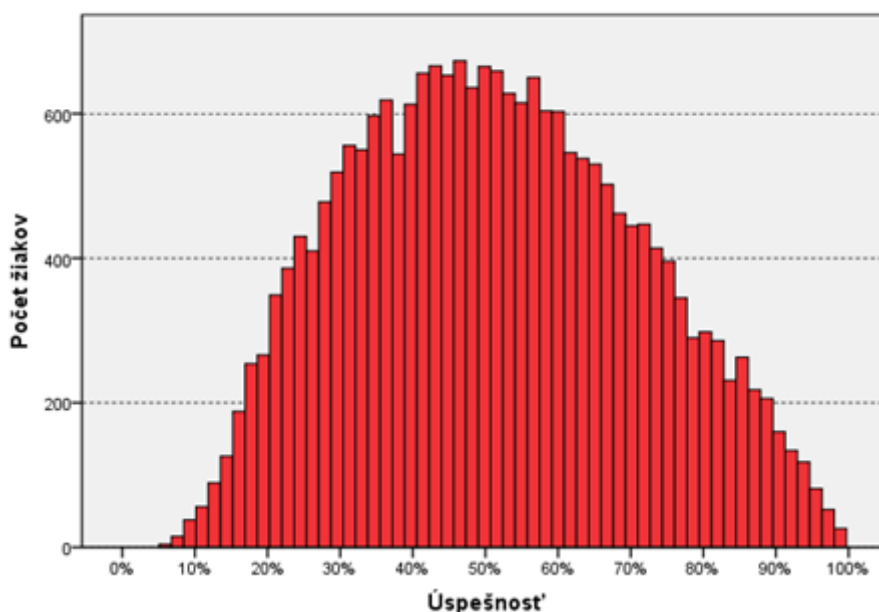
Cronbachovo alfa je koeficient reliability testu. Reliabilita testu (spoľahlivosť merania) určuje, do akej miery sa podarilo v teste vylúčiť vplyv náhodnosti, či by testovaní žiaci dosiahli rovnaké alebo podobné výsledky pri opakovanom testovaní. Spoľahlivosť merania sa vyjadruje hodnotami 0 až 1. Čím je hodnota bližšia k 1, tým je spoľahlivosť merania týmto testom vyššia. Hodnota reliability v teste z anglického jazyka úrovne B1 bola $\alpha = 0,918$, čo predstavuje vysokú spoľahlivosť merania.

Štandardná chyba merania je ukazovateľom presnosti merania. Čím je jej hodnota menšia, tým presnejšie je určený bodový odhad individuálneho výsledku žiaka. Priemerná hodnota štandardnej chyby merania pre úspešnosť v teste z anglického jazyka úrovne B1 bola 5,6.

Tab. 1 Výsledné psychometrické charakteristiky testu

Anglický jazyk úroveň B1 2015 psychometrické charakteristiky testu	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	21785	21792	21792	21792
Maximum	100,0	100,0	100,0	100,0
Minimum	,0	,0	,0	6,7
Priemer	57,8	42,8	53,5	51,4
Štandardná odchýlka	21,5	23,9	23,0	19,5
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,1	,2	,2	,1
Cronbachovo alfa	,808	,845	,828	,918
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	9,4	9,4	9,5	5,6

Anglický jazyk úroveň B1 2015 - histogram úspešnosti

Obr. 2 Výsledný histogram úspešnosti testu AJB1 2015

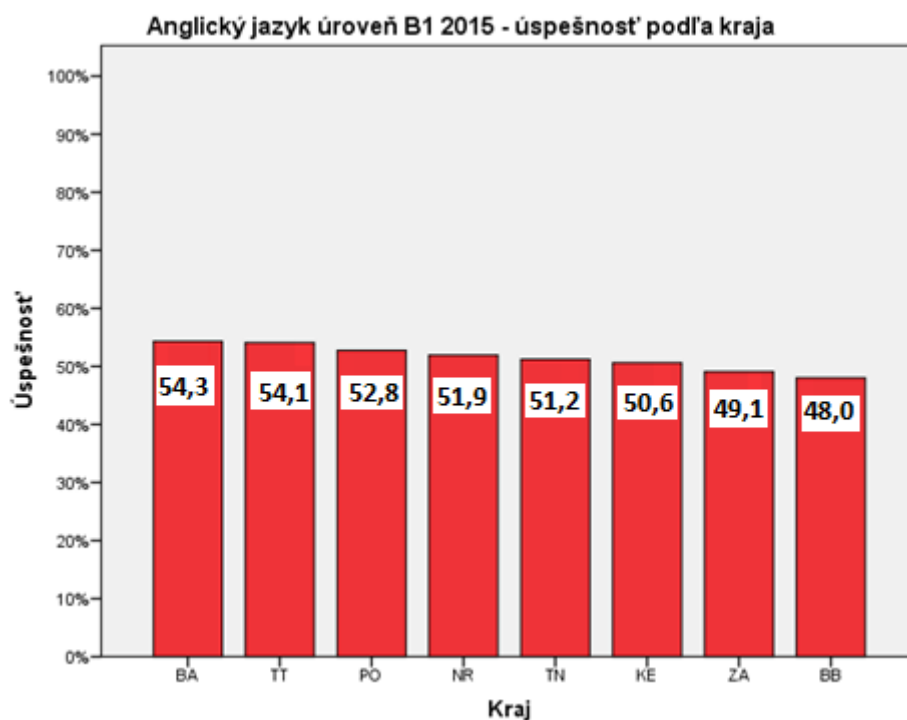
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva v roku 2015 stanovuje podmienku, že všetci žiaci gymnázií maturujú z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2 a na úrovni B1 môžu maturovať v zmysle prechodného ustanovenia len v prípade, že im je uznaná náhrada maturitnej skúšky z povinného cudzieho jazyka a na EČ MS z anglického jazyka sa zúčastnili v rámci prihlásenia sa na testovanie z dobrovoľného predmetu. Žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Test úroveň B1 riešili len 4 žiaci (0,02 %) gymnázií. Podiel žiakov SOŠ a konzervatórií bol teda v testovanej populácii úrovne B1 99,98 %, preto je národný priemer určovaný predovšetkým

týmito žiakmi. Z daného dôvodu je porovnávanie jednotlivých skupín žiakov podľa druhu školy s národným priemerom a medzi sebou irelevantné.

Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

Medzi jednotlivými kraji sme neidentifikovali vecne významné rozdiely v priemerných úspešnostiach žiakov. Žiaci všetkých krajov dosiahli výsledky porovnateľné s národným priemerom.

Obr. 3 Úspešnosť podľa kraja

Tabuľka 2 uvádza hodnoty vecnej signifikancie porovnávajúc výsledky jednotlivých krajov s národným priemerom. Vysvetlenie pojmu štatistickej a vecnej signifikancie nájdete nižšie.

Tab. 2 Porovnanie priemernej úspešnosti podľa kraja s národným priemerom

Národný priemer 51,4%								
Kraj	BA	TT	TN	NR	ZA	BB	PO	KE
vecná sig.	,145	,141	,009	,028	,122	0,17	0,072	0,04

Štatistická významnosť (signifikancia) určuje mieru zhody alebo rozdielnosti vybraného znaku dvoch porovnávaných skupín súboru, napríklad priemerných úspešností. Keďže štatistická významnosť sa preukáže už pri malých rozdieloch medzi úspešnosťami skupín, pre potreby pedagogických výskumov je vhodnejšia vecná významnosť (signifikancia) rozdielov priemerných úspešností (r), ktorá aj pri veľkých súboroch zohľadňuje počet žiakov v jednotlivých porovnávaných skupinách. Škála koeficientu vecnej signifikancie sa pohybuje v rozpätí od 0 až 1. Čím je hodnota signifikancie bližšie k 1, tým sa zvyšuje sila významnosti,

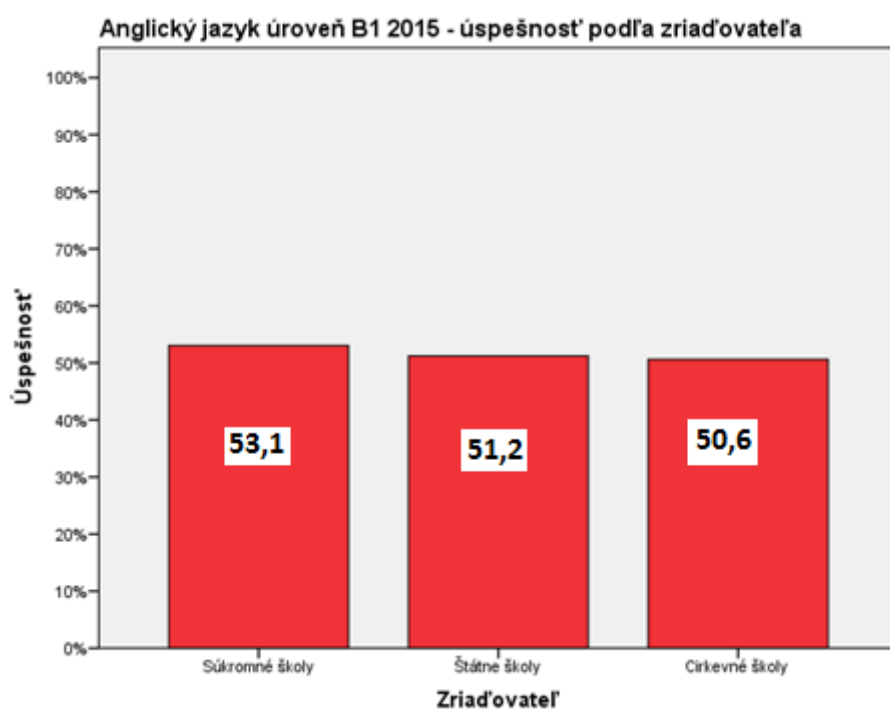
signifikancie rozdielu meraných hodnôt. Mieru zhody alebo rozdielnosti porovnávaných skupín podľa vecnej významnosti vyjadruje stupnica v nasledujúcej tabuľke. Pre účely našej správy považujeme za vecne významné len tie hodnoty, ktoré dosiahli aspoň miernu mieru vecnej významnosti (od 0,21).

Tab. 3 Klasifikácia miery vecnej významnosti

Hodnota vecnej významnosti r	Miera významnosti
0,00 – 0,10	žiadna
0,11 – 0,20	veľmi mierna
0,21 – 0,30	mierna
0,31 – 0,50	stredná
0,51 – 1,00	silná, veľmi silná až úplná

Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

Ako vidno z obr. 4 žiaci súkromných škôl dosiahli priemernú úspešnosť 53,1 %, žiaci štátnych škôl dosiahli priemernú úspešnosť 51,2 % a žiaci cirkevných škôl 50,6 %. Výsledky žiakov škôl rôznych zriaďovateľov boli porovnateľné.

Obr. 4 Úspešnosť podľa zriaďovateľa

Tabuľka 4 uvádza aj hodnoty vecnej signifikancie porovnávajúc výsledky škôl podľa zriaďovateľa s národným priemerom. Signifikantnosť rozdielu priemernej úspešnosti podľa zriaďovateľa a národného priemeru sa neprejavila.

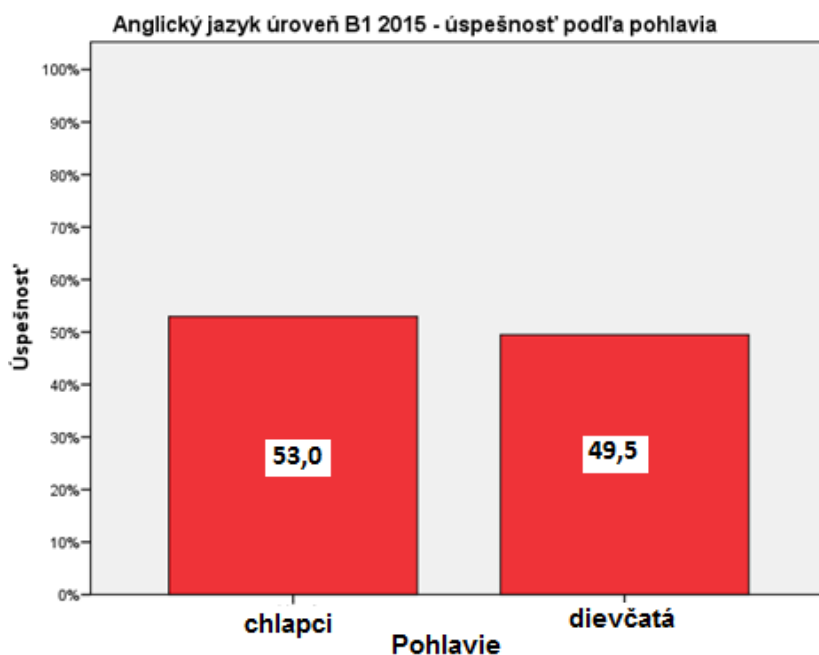
Tab. 4 Porovnanie priemernej úspešnosti podľa zriaďovateľa s národným priemerom

Národný priemer 51,4%			
zriaďovateľ	štátne školy	súkromné školy	cirkevné školy
vecná sig.	,010	,084	,042

Z porovnania priemernej úspešnosti žiakov v teste z AJ úroveň B1 v predchádzajúcich rokoch z pohľadu zriaďovateľa môžeme konštatovať, že vecne významné rozdiely medzi žiakmi cirkevných a súkromných škôl v teste z AJ úroveň B1 sa preukázali v rokoch 2009, 2010 a 2011. Od roku 2012 už všetci žiaci gymnázií písali testy z cudzích jazykov na úrovni B2, žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň mohli zvoliť. Od tejto zmeny sme nezaznamenali vecne významné rozdiely vo výsledkoch žiakov rôznych zriaďovateľov.

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Vo výsledkoch chlapcov a dievčat nebol vecne významný rozdiel.

Obr. 5 Úspešnosť podľa pohlavia

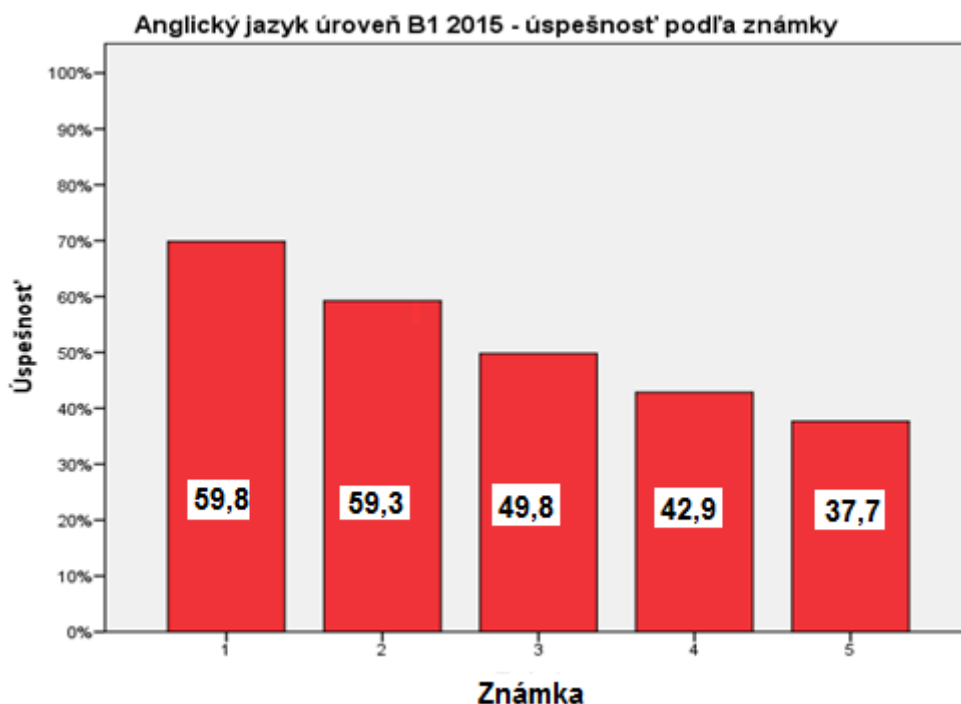
Výsledky chlapcov a dievčat sú porovnateľné s národným priemerom, hodnoty vecnej signifikancie nie sú významné.

Tab. 5 Porovnanie priemernej úspešnosti podľa pohlavia s národným priemerom

Národný priemer 51,4 %			
pohlavie	chlapci	dievčatá	spolu
vecná sig.	,078	,1	-
priemer	53,0	49,5	51,4
% podiel	54	46	100

Rozdiely vo výsledkoch podľa známky

Žiaci v záhlaví odpovedových hárkov uviedli známku z anglického jazyka na svojom poslednom vysvedčení. Priemerná známka z anglického jazyka tých žiakov, ktorí ju uviedli na odpovedovom hárku, bola 2,96. Medzi známkou a úspešnosťou v teste sme zistili strednú koreláciu ($r=-0,458$). V testovanej populácii boli zastúpení v najväčšom pomere trojkári (33 %) a štvorkári (27,2 %), potom dvojkári (23,3 %) a jednotkári (10,1 %). Päťkárov bolo 6,4 %. Znamku neuviedlo 8 žiakov.

Obr. 6 Úspešnosť podľa známky

Úspešnosť jednotkárov a dvojkárov bola významne lepšia ako národný priemer na úrovni silnej, resp. strednej vecnej signifikancie.

Úspešnosť štvorkárov a päťkárov bola významne horšia ako národný priemer na úrovni strednej, resp. silnej vecnej signifikancie.

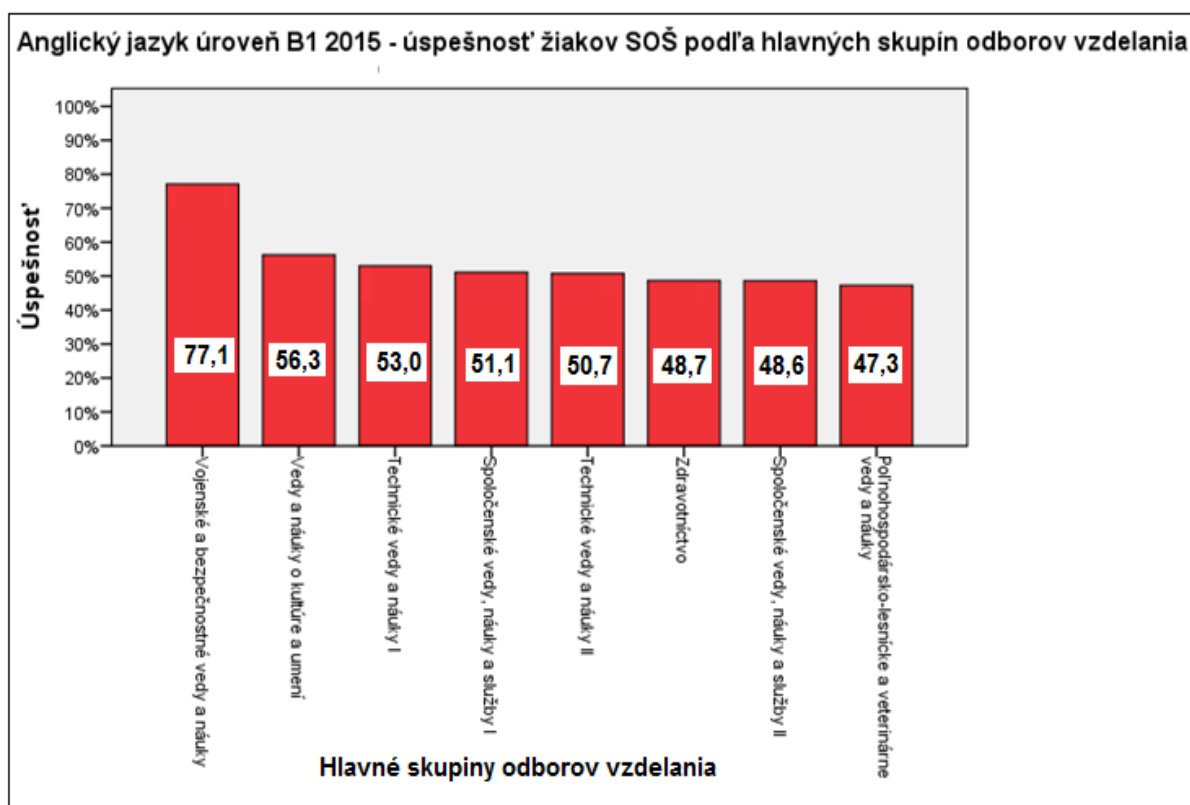
Tab. 6 Porovnanie priemernej úspešnosti podľa známky s národným priemerom

Národný priemer 51,4 %					
známka	1	2	3	4	5
vecná sig.	,716	,407	,092	,452	,637

Rozdiely vo výsledkoch podľa hlavnej skupiny odboru štúdia

Pre vzájomné porovnanie výsledkov žiakov stredných odborných škôl sme žiakov rozdelili do jednotlivých hlavných skupín odborov vzdelania, ako ich uvádza vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 243/2012 Z. z. z 3. augusta 2012.

Obr. 7 Úspešnosť podľa hlavnej skupiny odboru štúdia

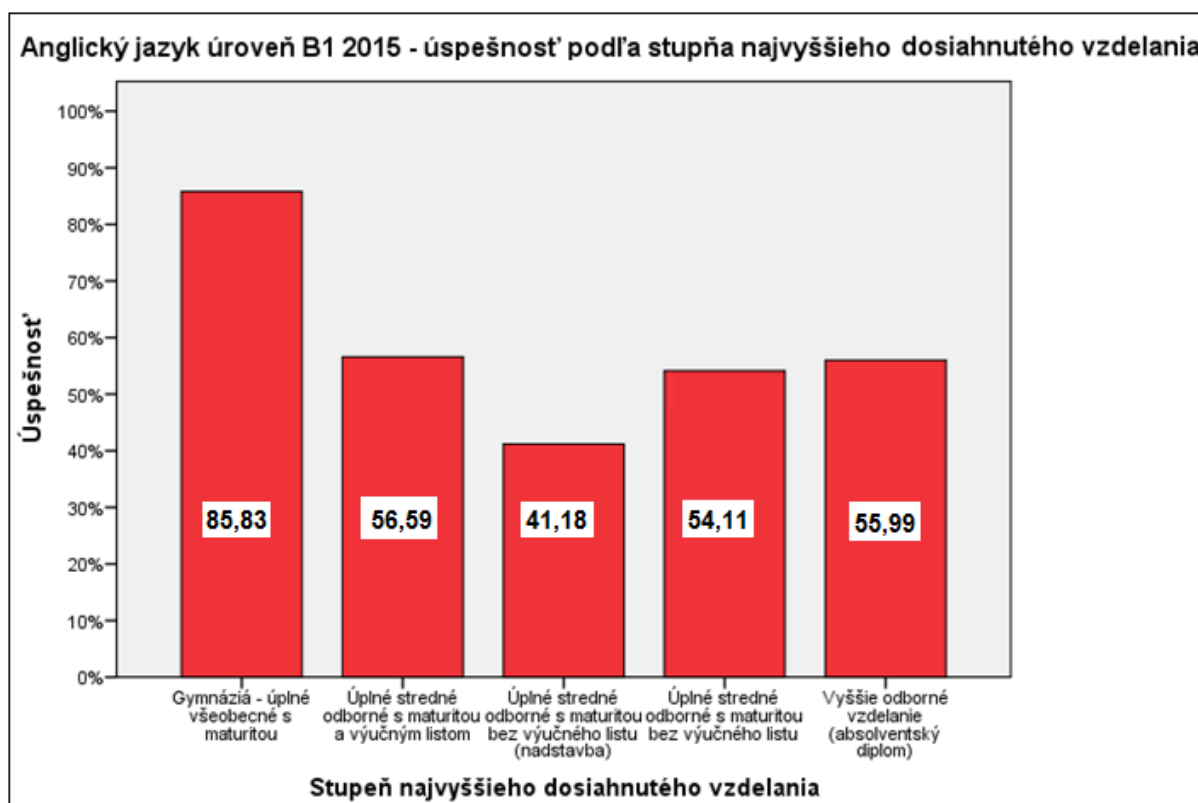
Najmenej úspešní boli žiaci odboru *Polnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky*, v porovnaní so žiakmi odboru *Vedy a náuky o kultúre a umení* na úrovni miernej vecnej významnosti. Žiaci študujúci odbor *Polnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky* dosiahli nižšiu úspešnosť ako národný priemer, pričom rozdiel bol mierne vecne významný. Žiaci odboru *Vedy a náuky o kultúre a umení* dosiahli vyššiu úspešnosť ako národný priemer na úrovni miernej vecnej významnosti. Výsledky žiakov odboru *Vojenské a bezpečnostné vedy a náuky* pre ich malý počet neinterpretujeme.

Rozdiely vo výsledkoch podľa budúceho dosiahnutého vzdelania

Tabuľka č. 7 prináša rozdelenie žiakov podľa ich budúceho dosiahnutého vzdelania a ich úspešnosť.

Tab. 7 Úspešnosť podľa budúceho dosiahnutého vzdelania

Budúce dosiahnuté vzdelanie	počet	priemer
Gymnázia - úplné všeobecné s maturitou	4	85,8
Úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a výučným listom	921	56,6
Úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou bez výučného listu (nadstavba)	1986	41,2
Úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou bez výučného listu	13233	54,1
Vyššie odborné vzdelanie (absolventský diplom)	57	56,0
Spolu	16201	52,7

Obr. 8 Úspešnosť podľa budúceho dosiahnutého vzdelania

Údaje o budúcom stupni najvyššieho dosiahnutého vzdelania máme od 16 201 žiakov. Rozdiely medzi žiakmi so vzdelaním Úplné stredné odborné s maturitou bez výučného listu (nadstavba) a Úplné stredné odborné s maturitou a výučným listom, resp. Úplné stredné odborné s maturitou bez výučného listu boli stredne, resp. mierne vecne významné. Výsledky žiakov gymnázií uvádzame, avšak ich výsledky s výsledkami ostatných žiakov neporovnávame.

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33 %

Úspešnosť viac ako 33 %, ktorá je podmienkou zvládnutia testu EČ MS, nedosiahlo 4 164 z 21 792 žiakov, čo predstavovalo 19,1 % celkového počtu žiakov z AJ tejto úrovne. Percentuálne rozdelenie počtu týchto žiakov podľa druhu školy uvádzame v tabuľke 8.

Tab. 8 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33 %

		chlapci	dievčatá	spolu
Druh školy	SOŠ	50,2%	49,3%	99,5%
	Konzervatóriá	,2%	,3%	,5%

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorý nespĺnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS) nájdete v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 9 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň B1

Úspešnosť	termín			Spolu
	riadny	náhradný	opravný	
(EČ MS ≤ 33) & (PFIČ MS ≤ 25)	683	6	68	757
(EČ MS ≤ 33) & (PFIČ MS > 25)	3442	6	40	3488
(EČ MS > 33) & (PFIČ MS ≤ 25)	523	2	11	536
(EČ MS > 33) & (PFIČ MS > 25)	17025	14	12	17051
Spolu	21673	28	131	21832

Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS. Niektorí žiaci písali len PFIČ MS, mohlo ísť o opravný termín z minulého roku.

Prepojenie úspešnosti a percentilu

Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na jedno desatinné miesto sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení.

Percentil určuje relatívne umiestnenie žiaka v testovanej populácii. Dáva nám informáciu o tom koľko percent žiakov celého súboru dosiahlo rovnaký alebo horší výsledok ako individuálny žiak. Tento údaj vypočítame tak, že účastníkov testovania usporiadame do poradia podľa dosiahnutej celkovej úspešnosti v teste a ich poradie vyjadríme hodnotou percentilu na stupnici od 0 – 100. Hodnotu percentilu zaokrúhľujeme na jedno desatinné miesto. Možno teda povedať, že percentil vyjadruje, aké percento žiakov dosiahlo horší

výsledok. Napríklad, ak sa žiak umiestnil v 70. percentile, znamená to, že 70 % testovaných žiakov dosiahlo horší výsledok a 30 % žiakov dosiahlo lepší alebo rovnaký výsledok ako on.

Hodnotu úspešnosti žiaka vyjadrenú v percentách je vhodné sledovať vždy v súvislosti s percentilom. V tabuľke 10 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

Tab. 10 Prepojenie úspešnosti a percentilu – anglický jazyk úroveň B1 2015

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov	Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
6,7	,0	4	56,7	59,7	652
8,3	,0	15	58,3	62,6	604
10,0	,1	40	60,0	65,4	603
11,7	,3	60	61,7	68,1	546
13,3	,5	91	62,5	70,6	1
15,0	1,0	138	63,3	70,6	540
16,7	1,6	194	65,0	73,1	530
18,3	2,5	275	66,7	75,5	503
20,0	3,7	282	68,3	77,8	462
21,7	5,0	362	70,0	79,9	446
23,3	6,6	399	71,7	81,9	447
25,0	8,5	449	73,3	83,9	414
26,7	10,5	425	75,0	85,8	396
28,3	12,4	490	76,7	87,6	345
30,0	14,7	522	78,3	89,2	290
31,7	17,0	565	80,0	90,5	298
33,3	19,6	556	81,7	91,9	286
35,0	22,1	601	83,3	93,2	231
36,7	24,9	620	85,0	94,2	263
37,5	27,7	2	86,7	95,4	218
38,3	27,7	544	88,3	96,4	206
40,0	30,2	615	90,0	97,4	160
41,7	33,0	658	91,7	98,1	134
43,3	36,0	668	93,3	98,7	118
45,0	39,0	656	95,0	99,2	81
46,7	42,0	674	96,7	99,6	52
48,3	45,1	637	98,3	99,8	26
50,0	48,0	665	100,0	100,0	9
51,7	51,0	660			
53,3	54,0	629			
55,0	56,9	616			

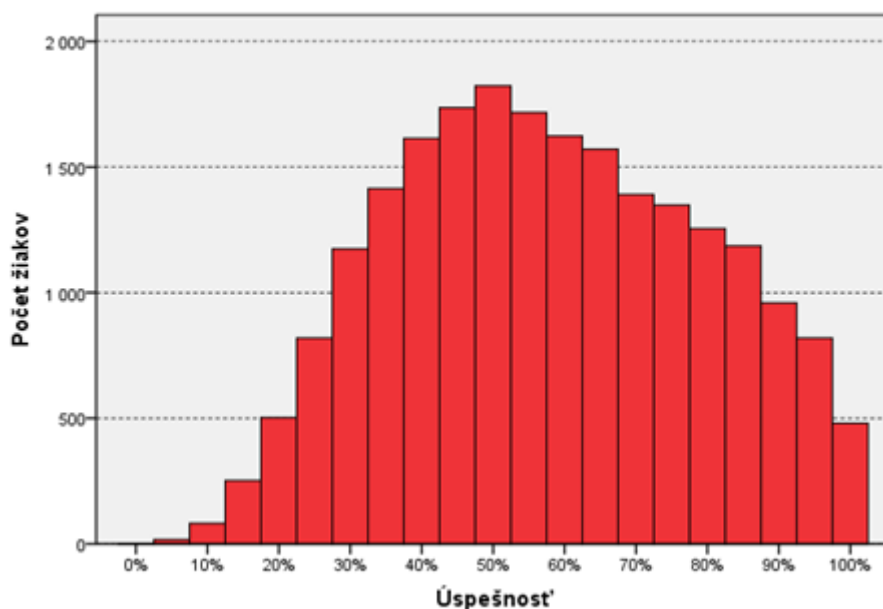
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Najvyššiu úspešnosť v tomto školskom roku dosiahli žiaci v časti *Počúvanie s porozumením* (57,8 %), v časti *Čítanie s porozumením* dosiahli žiaci priemernú úspešnosť 53,5 % a najnižšiu priemernú úspešnosť sme zaznamenali v časti *Gramatika a lexika* (42,8 %).

V časti *Počúvanie s porozumením* boli žiaci najmenej úspešní pri riešení úloh s výberom odpovede vyžadujúcich si uplatnenie receptívnych zručností na to, aby na základe vypočutého správne identifikovali náročnejšie synonymické výrazy, tiež informácie, ktoré neodznili, zachytili detailné informácie a pochopili viaceré špecifické informácie naraz potrebné na riešenie zadanej úlohy.

Vyššiu úspešnosť riešenia dosiahli žiaci v položkách, kde stačilo v nahrávke zachytiť podstatnú informáciu obsahujúcu jednoduchú slovnú zásobu a menej náročné synonymické vyjadrenia – obyčajne uvedené vo veľmi podobnom tvare, v akom sa nachádzali v zadaní úlohy, a riešenie si nevyžadovalo hlbšiu analýzu alebo aplikáciu. Žiaci teda globálne preukázali dobré schopnosti pri abstrahovaní hlavných, podstatných, explicitne uvedených informácií z hovoreného textu.

Anglický jazyk úroveň B1 2015 - histogram úspešnosti v časti počúvanie

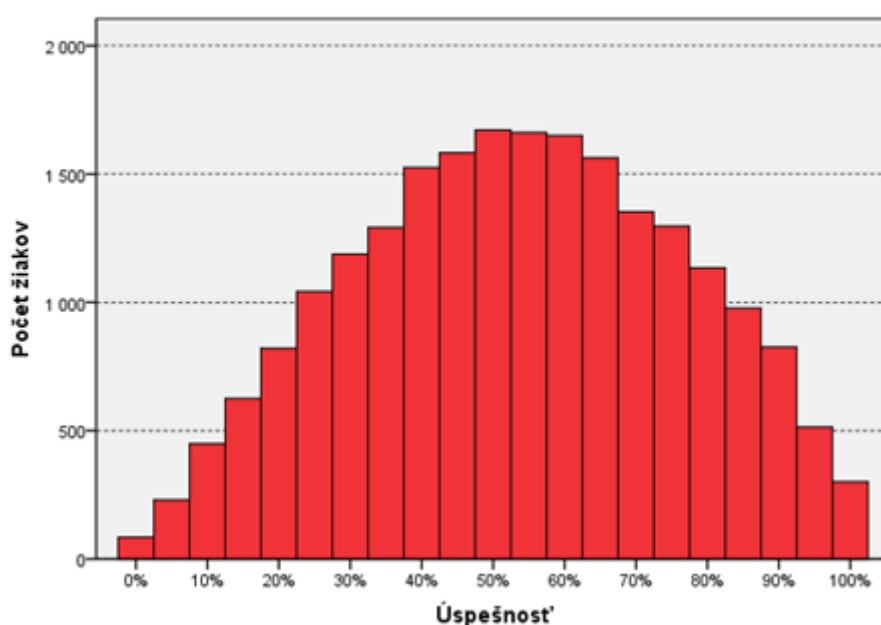
Obr. 9 Histogram úspešnosti v časti počúvanie

V časti *Čítanie s porozumením* boli žiaci najmenej úspešní v úlohách, v ktorých mali určovať pravdivosť alebo nepravdivosť výrokov s uvedením referencie na určitú časť textu – vyhľadávanie špecifických informácií, ktoré obsahovali náročnejšiu slovnú zásobu. Žiaci

riešili s nižšou úspešnosťou aj niektoré úlohy zamerané na doplnenie slov do zhrnutia textu vyžadujúce si hlbšie pochopenie informácií, nielen ich lokalizovanie. Problematickým sa ukázalo byť aj riešenie niektorých položiek, v ktorých mali žiaci porozumieť logickej štruktúre náročnejšieho stavaného textu.

Vyššiu úspešnosť dosiahli žiaci v úlohe na priradovanie, kde stačilo v texte lokalizovať podstatnú informáciu obsahujúcu jednoduchú slovnú zásobu a riešenie si nevyžadovalo hlbšiu analýzu textu. Žiaci preukázali vyššiu úspešnosť v položkách zameraných na orientáciu v logickej štruktúre jednoduchého textu. Žiaci dobre zvládli aj produkciu krátkych odpovedí do zhrnutia textu za predpokladu, že stačilo informáciu lokalizovať, abstrahovať a správne použiť v podobne formulovanej vete.

Anglický jazyk úroveň B1 2015 - histogram úspešnosti v časti čítanie

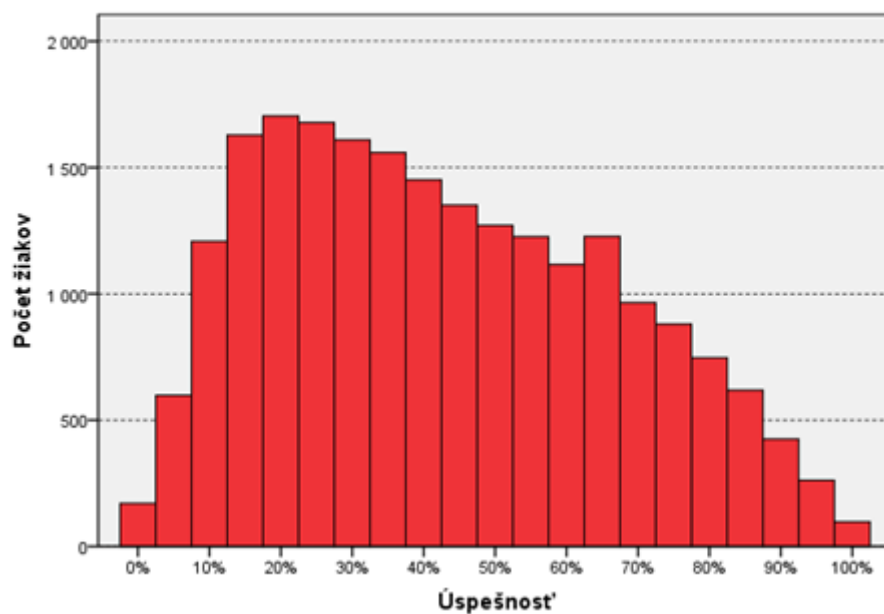

Obr. 10 Histogram úspešnosti v časti čítanie

V časti *Gramatika a lexika* najväčšie problémy spôsobovali žiakom položky vyžadujúce si produkciu krátkej odpovede – dopĺňanie funkčných slov na základe kontextu. Náročnejšie boli pre žiakov tiež položky zamerané na výber správnej odpovede so zreteľom na kontext, najmä také, ktoré obsahovali gramaticky, syntakticky či lexikálne náročnejšie jazykové prvky a štruktúry.

Najúspešnejšie riešenými boli úlohy s výberom odpovede, ktoré obsahovali jednoduchšiu gramatiku a frekventovane používané lexikálne výrazy. Medzi najúspešnejšie riešenými položkami sa objavili aj také, ktoré si vyžadovali aplikáciu produktívneho ovládania gramatických pravidiel – vytvorenie trpného rodu.

Anglický jazyk úroveň B1 2015 - histogram úspešnosti v časti gramatika

Obr. 11 Histogram úspešnosti v časti gramatika a lexika

3 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z AJ úroveň B1

Test externej časti maturitnej skúšky z anglického jazyka úroveň B1 je pripravovaný tímom odborníkov podľa *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z anglického jazyka úroveň B1* (ďalej len cieľové požiadavky).

Tento test zaraďujeme medzi testy NR (*Norm Referenced*), teda testy relatívneho výkonu. Cieľom testu je vzájomne porovnať výsledky žiakov a zoradiť ich podľa dosiahnutej úspešnosti. NR testy musia nevyhnutne obsahovať položky s rôznym stupňom obťažnosti, aby rozlíšili žiakov. Opakom takýchto testov sú testy overovacie – CR (*Criterion Referenced*), označované ako testy absolútneho výkonu, ktorých cieľom je overiť, či si žiak osvojil určité poznatky a zručnosti, ktoré sú vopred stanovené ako podstatné. Výsledok žiaka sa neporovnáva s výsledkami iných žiakov, ale s vopred určenými kritériami. V týchto testoch by mal byť zastúpený každý tematický celok učiva, reprezentovaný dostatočným počtom úloh.

Na to, aby sme mohli výsledky testu EČ MS z anglického jazyka považovať za spoľahlivé, musíme poznať vlastnosti testu. V tejto časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu.

V prvej fáze je potrebné preukázať porovnateľnosť foriem testu z anglického jazyka. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola takmer rovnaká. *Formu 8217* písalo 50,2 % žiakov, *formu 8316* písalo 49,8 % žiakov. Priemerná úspešnosť v oboch formách bola porovnateľná. Reliabilita v jednotlivých častiach foriem testu bola porovnateľná.

Tab. 11 Úspešnosť žiakov podľa formy testu

	Forma	N	Priemer
Úspešnosť	8217	10941	51,3
	8316	10851	51,4

Tab. 12 Reliabilita jednotlivých častí testu podľa formy testu

Forma	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
8217	,813	,845	,829	,920
8316	,803	,846	,828	,917

Taktiež porovnateľná bola aj obťažnosť oboch foriem. Medzi zodpovedajúcimi si položkami v jednotlivých formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy môžeme považovať za ekvivalentné. Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám zástupnej formy testu 8217.

Charakteristiky položiek

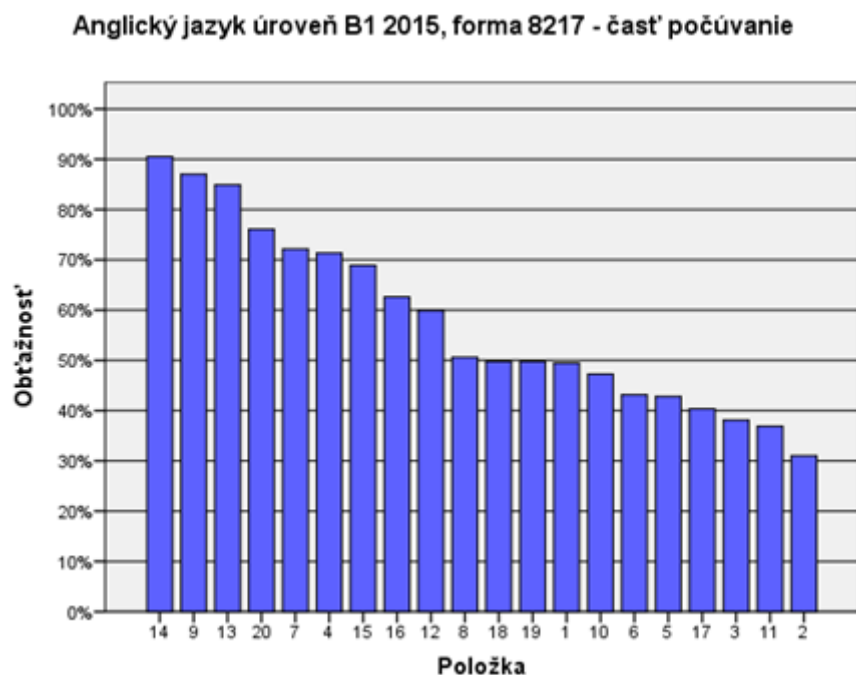
V tejto časti sa budeme venovať charakteristikám položiek, ako sú obťažnosť, citlivosť, nedosiahnutosť, vynechanosť, neriešenosť a korelácia medzi položkou a zvyškom testu, pričom urobíme analýzu vybraných položiek v súvislosti s týmito charakteristikami. Súhrnné charakteristiky položiek sú uvedené v tabuľkách 16 – 18. Problematické hodnoty sú farebne zvýraznené.

Obťažnosť položky je v našej správe chápaná ako percentuálny podiel žiakov, ktorí správne riešili danú položku. Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Rozdelenie položiek podľa percentuálnej hodnoty obťažnosti uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 13 Klasifikácia položiek podľa obťažnosti

Hodnota obťažnosti v %	Obťažnosť položky
$\langle 0; 20 \rangle$	veľmi obťažná
$(20; 40)$	obťažná
$(40; 60)$	stredne obťažná (okolo 50,0 % optimálna)
$(60; 80)$	ľahká
$(80; 100)$	veľmi ľahká

Z obrázka č. 12 je vidno, že najobťažnejšia položka v časti *Počúvanie s porozumením* bola položka č. 2 (31,0 %). Najmenej obťažná bola pre žiakov položka č. 14 (90,5 %)

Obr. 12 Graf obťažnosti položiek – počúvanie s porozumením, úroveň B1

Pozrieme sa na to, čo mohlo žiakom robiť problémy, prípadne čo žiakom išlo vynikajúco. Položka č. 02, riešená s veľmi nízkou priemernou úspešnosťou (obťažná položka), patrila medzi úlohy s výberom odpovede. V tejto úlohe mal žiak preukázať, že rozumie dialogickému ústnemu prejavu informatívneho charakteru s tematikou každodenného života, prednesenom v štandardnej angličtine a primeranom tempe reči. Overovalo sa, či žiak porozumel podstatným a špecifickým informáciám. Žiak musel pochopiť význam spojení: *smart* – bystrý, múdry a *talented* – talentovaný. Predpokladáme, že mnohí žiaci automaticky označili možnosť (A) – 56 % žiakov, kde odznelo slovo *talented*. K správnej odpovedi (B) sa však žiak dopracoval len vtedy, ak správne vytvoril synonymické spojenie so slovom *smart* – *intelligence* a tiež prepojil *skills* – zručnosti so slovom *talented*.

02. Besides other features, Michael loves Luisana's .

(A) humour and talent

(B) intelligence and skills

(C) energy and confidence

(D) ambition and patience

Správna odpoveď: (B)

Východiskový text nahrávky:

*I did know I was crazily in love with her, and, more than being in love, I liked her a lot too because she is such a great person. I look at her and see this beautiful woman who is sensitive, **smart, talented** and shy – all the qualities I admire in someone.*

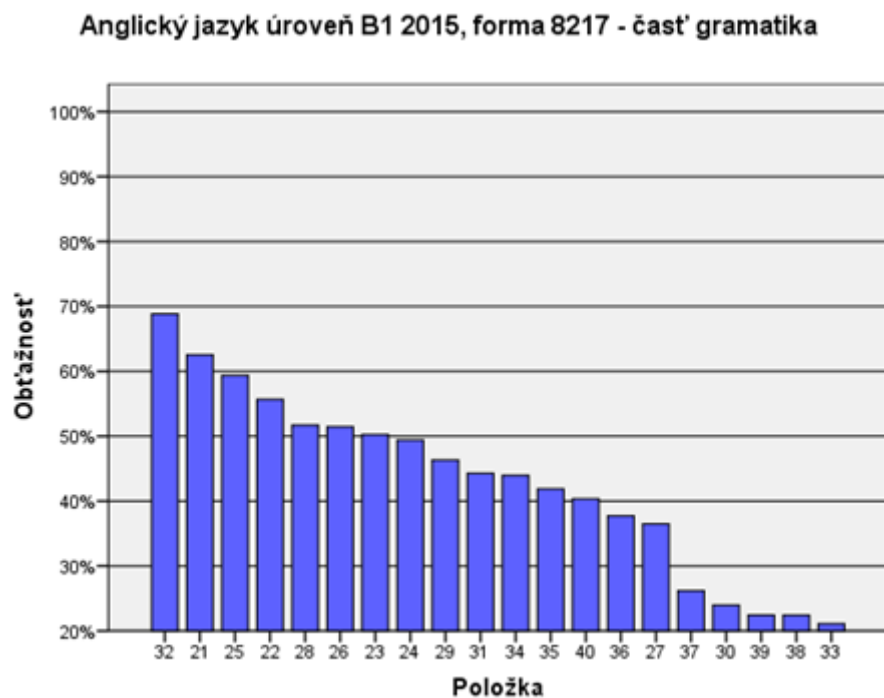
Naopak, položka č. 14 bola veľmi dobre riešená a celkovo ju teda hodnotíme ako veľmi ľahkú. Položka bola zaradená do tretej úlohy v teste – úlohy s krátkou odpoveďou, v ktorej mal žiak preukázať, že rozumie monologickému ústnemu prejavu, tematicky zameranému na školu a štúdium. Overovalo sa, či žiak porozumel hlavnej myšlienke vypočutých informácií a dokázal ich priradiť k informáciám, ktoré nosné myšlienky zhŕňali.

14. Have healthy food while you study. – 3

Východiskový text nahrávky:

*Tip No 3: If you want to stay sharp while you study, **stay away from junk food**. Instead, snack on **studying-friendly foods** like dark leafy greens, whole grains, peanut butter, milk and seafood. Feeling tired? Caffeine or energy drinks won't help you in the long run. Get your energy from eating a banana or an apple.*

V časti *Gramatika a lexika* najmenej problémov spôsobovala žiakom položka č. 32 (68,8 %), ktorá bola vyhodnotená ako ľahká. Najvyššiu náročnosť sme v tejto časti testu zaznamenali v prípade položiek č. 33 (21,1 %) a 38 (22,4 %), ktoré predstavujú obťažné položky. Údaje aj k ostatným položkám nájdete v tabuľke č. 17.

Obr. 13 Graf obťažnosti položiek – gramatika a lexika, úroveň B1

Problematickou pre žiakov bola položka č. 33. Išlo o položku zaradenú do druhej úlohy v časti Gramatika a lexika – úloha s krátkou odpoveďou/modifikovaný cloze test. V tejto úlohe mal žiak preukázať, že dokáže do kontextu doplniť správne slovo na základe produktívneho ovládania slovnej zásoby a gramatických pravidiel. Ukázalo sa, že žiaci nevedeli do vety správne doplniť zámeno *it/this*.

33. *Now approaching retirement, Delanoë considers as one of the great triumphs of his term in office.*

Správna odpoveď: it/this

Pre žiakov problematickou bola aj položka 38, ktorá tiež spadala do vyššie definovanej úlohy – modifikovaného cloze testu. Keďže táto úloha si vyžaduje produkciu odpovedí, obvyčajne býva horšie riešená. Žiaci nevedeli správne doplniť vzťažné zámeno. V kontexte tej istej vety sa nachádzala položka č. 37 (obťažnosť – 26,2 %). Domnievame sa, že žiakom mohol, okrem predprítomného času, robiť problém aj kontext vety obsahujúcej viac číselných údajov, resp. dlhšie súvetie, s ktorým museli pracovať. Pritom použitie predprítomného času bolo ľahko identifikovateľné výrazom – *since* ako aj druhou časťou vety, v ktorej sa predprítomný čas vyskytuje tiež.

38. *Since 2007, the capital city 37 installed 652 km of cycle routes for the 224,000 Parisians 38 have signed up to Vélib', a figure that will soon rise to 700 km.*

Správna odpoveď: 37 – has; 38 – who/that

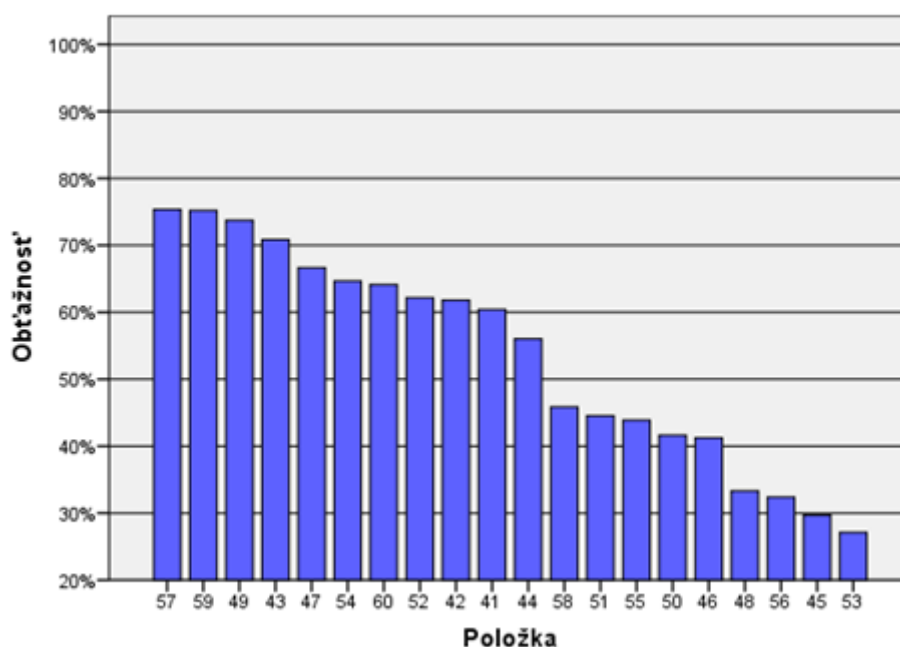
Naopak, veľmi dobre riešenou položkou bola položka č. 32, ktorú štatisticky označujeme ako ľahkú (68,8 %). V tejto úlohe mal žiak preukázať, že dokáže do kontextu vybrať a doplniť správne slovo na základe produktívneho ovládania slovnej zásoby a gramatických pravidiel (modifikovaný cloze test). Ukázalo sa, že žiaci vedeli úspešne vytvoriť trpný rod minulého času pomocou *was*.

32. Known 31 Vélib', a combination of the words *vélo* (bike) and *liberté* (freedom), it 32 introduced in 2007 by Socialist mayor Bertrand Delanoë.

Správna odpoveď: 31 – *as*; 32 – *was*

V časti *Čítanie s porozumením* bola pre žiakov najobťažnejšia položka č. 53 (27,1 %). Najvyššiu úspešnosť riešenia v tejto časti mala položka č. 57 (75,3 %).

Anglický jazyk úroveň B1 2015, forma 8217 - časť čítanie

Obr. 14 Graf obťažnosti položiek – čítanie s porozumením, úroveň B1

Táto úloha predstavovala úlohou s výberom z viacerých možností s referenciou na správny odsek. V úlohe mal žiak preukázať, že rozumie detailom a vie lokalizovať špecifické informácie v častiach textu.

53. *Everyone believed the Lusitania could escape when attacked by an enemy.*
(A) true (B) false
 Which of the paragraphs **(a) – (e)** supports your answer?

Správna odpoveď: A – b

b) *The Lusitania was thought to be unsinkable because of her reserve speed capabilities (which would enable her to flee under attack).*

V úlohe 57 žiakovi stačilo správne pochopiť význam vety, ktorá bola vo veľmi podobnom znení, ako bola sformulovaná samotná veta v položke. Žiakovi stačilo poznať kľúčové výrazy: *is now known as = is now called*.

57. *Mother Teresa was born in a city which is now known as (1 word).*

*She was born in Uskub on August 26, 1910. This city is now called **Skopje** and is the capital of the Republic of Macedonia.*

Správna odpoveď: Skopje

Citlivosť – diskriminačná sila položky je schopnosť položky rozlíšiť dobrých a slabších žiakov. Ak všetkých žiakov rozdelíme podľa vzostupnej úspešnosti do piatich skupín (od 5 do 1), tak rozdiel úspešnosti najlepšej (1) a najslabšej (5) skupiny je hodnota citlivosti položky. Citlivosť menšiu ako 0 % (záporná hodnota) považujeme za kritickú, citlivosť v rozpätí 0 – 30 % považujeme za nedostatočnú a citlivosť nad 30 % charakterizuje vhodnú položku – je teda vyhovujúca. Položky podľa citlivosti rozdeľuje aj nasledujúca tabuľka.

Tab. 14 Rozdelenie položiek podľa citlivosti

Hodnota citlivosti	Miera citlivosti
menej ako 0,0 % záporná hodnota	kritická
0,0 % – 30,0 %	nedostatočná
nad 30,0 %	vyhovujúca

Ako vidno z tabuliek 16 – 18, iba päť položiek (č. 8, 9, 1, 14, 28) nedosiahlo citlivosť vyššiu ako 30 %, čo však neznižuje vhodnosť a kvalitu daného testu ako celku.

Distribúcia úspešnosti a citlivost' sa prezentuje grafmi, ktoré podrobnejšie znázorňujú vzťah medzi výkonnosťou v celom teste (delenie na 5 skupín na osi x) a priemernou úspešnosťou jednotlivých výkonnostných skupín v danej položke na osi y. V prvej pätine (1) sa nachádzajú žiaci s najvyššou percentuálnou úspešnosťou riešenia testu, poslednú skupinu (5) tvoria najmenej úspešní žiaci. Grafy distribúcie úspešnosti pomáhajú charakterizovať, ako v danej položke súvisí úspešnosť jej riešenia s celkovou výkonnosťou žiakov. Vľavo pri každom grafe je uvedená citlivosť položky.

Neriešenosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí na položku neuviedli odpoveď, a predstavuje súčet nedosiahnutých a vynechaných riešení. **Vynechanosť** položky nastáva vtedy, ak žiak položku neriešil, ale niektorú z nasledujúcich ešte riešil. **Nedosiahnutosť** položky vyjadruje skutočnosť, že žiak túto položku neriešil a zároveň neriešil ani žiadnu z nasledujúcich položiek. Za kritickú považujeme hodnotu neriešenosti vyššiu ako 50 %.

Ako vidno z tabuliek 16 – 18, najvyššiu neriešenosť mali posledné položky posledných dvoch častí testu – *Gramatika a lexika* (položky č. 35 – 40 v rozpätí od 7,66 – 13,07 %) a *Čítanie*

s porozumením (položky č. 55 – 60 v rozpätí od 8,63 – 21,09 %). Predpokladáme, že neriešenosť položiek v časti *Gramatika a lexika* je spôsobená najmä tým, že išlo o položky s krátkou odpoveďou, ako aj o skutočnosť, že niektorí žiaci sa pre nesprávne rozvrhnutie času nedostanú k riešeniu všetkých položiek, pričom práve posledné položky testu bývajú z tohto hľadiska najviac rizikové. Celkovo však podľa ukazovateľov v tabuľkách 16 – 18 môžeme skonštatovať, že časový limit 100 minút je pre tento typ testu úrovne B1 dostačujúci.

Medzipoložková korelácia – korelácia položky so zvyškom testu určuje vzťah medzi úspešnosťou položky a úspešnosťou vo zvyšných položkách testu a vypovedá o reliabilite testu, čiže o vnútornej konzistencii jeho položiek. Táto charakteristika je uvedená prostredníctvom koeficientu korelácie medzi položkou a zvyškom testu *Point Biserial* (posledný stĺpec tabuliek 16 – 18). Čím väčšia je kladná hodnota *P. Bis.* položky, tým väčší podiel v teste celkove úspešnejších žiakov a menší podiel menej úspešných žiakov odpovedalo správne na položku. Žiadna z položiek testu nedosiahla zápornú hodnotu, všetky položky vykazujú hodnoty nad 0,10 a veľká väčšina nad 0,30, čo možno uviesť ako dôkaz o dobrej kvalite testu z hľadiska medzipoložkovej korelácie. Rozdelenie položiek podľa *P. Bis.* je v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 15 Klasifikácia položiek podľa *P. Bis.*

Hodnota <i>P. Bis.</i>	Rozlišovacia schopnosť položky
záporná hodnota	nerozlišuje dobrých a slabých žiakov
hodnota okolo 0	veľmi slabá rozlišovacia schopnosť
hodnota väčšia ako 0,30	dobrá rozlišovacia schopnosť

Ďalšie časti tejto kapitoly budeme venovať analýze vybraných položiek, ktorých charakteristiky považujeme za zaujímavé pre pedagógov, odbornú i širšiu verejnosť a ponúkneme interpretáciu daných charakteristík. Rozhodli sme sa vybrať takú vzorku ukážok, na ktorých sa pokúsime vysvetliť zámer autorov a zmýšľanie žiakov pri voľbe správne odpovede.

Tab. 16 Súhrnné charakteristiky položiek – Počúvanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
1	49,5	48,5	,00	,06	,06	,346
2	31,0	41,2	,00	,22	,22	,307
3	38,1	66,6	,00	,44	,44	,479
4	71,3	57,2	,00	,26	,26	,411
5	42,8	46,2	,00	,82	,82	,322
6	43,1	59,8	,00	,81	,81	,406
7	72,2	51,7	,00	,52	,52	,360
8	50,6	28,8	,00	,26	,26	,171
9	87,0	25,6	,00	,16	,16	,228
10	47,2	65,8	,00	,28	,28	,441
11	36,9	21,8	,01	,36	,37	,139
12	59,9	55,1	,01	,21	,22	,365
13	84,9	33,8	,01	,29	,30	,294
14	90,5	27,6	,42	,15	,56	,320
15	68,9	59,0	,45	,30	,75	,453
16	62,6	66,6	,50	,74	1,23	,499
17	40,4	67,5	,56	1,63	2,20	,530
18	49,8	71,9	,68	1,04	1,72	,541
19	49,8	70,5	,79	1,43	2,22	,530
20	76,1	59,6	,79	,72	1,51	,464

Tab. 17 Súhrnné charakteristiky položiek – Gramatika a lexika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
21	62,5	71,8	,00	,23	,23	,479
22	55,7	53,3	,00	,77	,77	,390
23	50,2	40,0	,00	,26	,26	,277
24	49,4	70,0	,00	,24	,24	,467
25	59,4	54,8	,00	,69	,69	,379
26	51,4	75,2	,00	,41	,41	,493
27	36,5	57,5	,00	,43	,43	,421
28	51,7	17,6	,01	,60	,61	,094
29	46,3	68,5	,02	,64	,66	,456
30	24,0	30,4	,03	,97	1,00	,278
31	44,3	77,5	1,83	4,56	6,39	,576
32	68,8	64,0	2,02	1,65	3,68	,419
33	21,1	47,1	2,44	7,48	9,92	,480
34	44,0	73,2	2,71	5,28	7,98	,518
35	41,9	68,5	3,15	9,91	13,07	,502
36	37,7	68,9	3,53	8,98	12,51	,471
37	26,2	52,5	3,84	3,82	7,66	,464
38	22,4	47,9	5,04	7,57	12,61	,451
39	22,5	45,4	6,55	5,87	12,42	,447
40	40,4	63,8	6,55	2,72	9,27	,461

Tab. 18 Súhrnné charakteristiky položiek – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Point Biserial
41	60,4	61,0	,00	,97	,97	,406
42	61,8	32,3	,00	,62	,62	,249
43	70,9	65,5	,00	,72	,72	,476
44	56,0	75,5	,00	1,28	1,28	,485
45	29,7	49,4	,00	2,20	2,20	,331
46	41,2	65,3	,00	1,92	1,92	,451
47	66,6	58,9	,01	1,37	1,38	,429
48	33,3	68,4	,05	2,09	2,14	,447
49	73,8	39,9	,06	1,07	1,13	,324
50	41,6	52,2	,07	1,13	1,21	,376
51	44,5	63,3	,10	1,98	2,08	,401
52	62,2	59,6	,11	1,63	1,74	,429
53	27,1	59,7	,16	2,19	2,35	,413
54	64,7	45,1	2,43	3,52	5,96	,321
55	43,9	71,2	3,01	14,30	17,31	,456
56	32,4	50,6	3,33	11,75	15,08	,349
57	75,3	47,7	4,02	4,60	8,63	,416
58	45,9	67,0	5,59	11,48	17,07	,459
59	75,2	32,8	7,29	2,46	9,75	,312
60	64,2	64,2	7,29	13,80	21,09	,487

Nepriaznivé hodnoty položiek sú v tabuľkách farebne označené. Za nepriaznivú považujeme obťažnosť pod 20 % a nad 80 %, citlivosť pod 30 %, neriešenosť nad 30 % a koreláciu položky so zvyškom testu (Point Biserial) pod 0,3.

4 Analýza položiek testu EČ MS z AJ úroveň B1, 2015

Pre potreby interpretácie kvality položiek je potrebné rozumieť tabuľke poskytujúcej štatistické hodnoty analýzy položiek testu. Tabuľka v prvom riadku obsahuje možnosti voľby pre konkrétnu položku testu (napr. A01, B01, C01, D01 – sú možnosťami voľby v testovej položke 01 a X01 – predstavuje neriešenie testovej položky 01).

Pri úlohách s výberom odpovede sa vyhodnocuje osobitne každá ponúknutá odpoveď. Uvádza sa *P. Bis.* každej možnosti a percentuálny podiel žiakov, ktorí si vybrali danú možnosť (frekvencia). Tieto údaje sú uvedené aj pre skupinu žiakov, ktorí na úlohu neuviedli odpoveď. Stĺpec (prípadne riadok) so správnou odpoveďou je farebne označený. Položky s výberom odpovede hodnotíme podľa nasledovných kritérií:

1. Podiel žiakov, ktorí si vybrali správnu odpoveď, by mal byť najväčší.
2. Hodnota Point Biserial (*P. Bis.*) správnej odpovede by mala byť väčšia ako 0,30 a určite by nemala byť záporná. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota farebne zvýraznená.
3. Hodnota *P. Bis.* nesprávnej odpovede (distraktora) by mala byť záporná. Distraktory by si mali vybrať žiaci v teste celkovo menej úspešní. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota farebne zvýraznená.

Údaje v ďalších riadkoch tabuliek uvádzajú hodnotu Point Biserial (*P. Bis.*), podiel žiakov z celkového súboru testovaných žiakov, ktorí si volili danú možnosť (*P*), a údaj *N* – počet žiakov. Správna odpoveď je v tabuľke zreteľne označená.

Niekedy dochádza k situáciám:

- a) že si správnu odpoveď volilo **menej** žiakov ako distraktor (nesprávnu možnosť), ale hodnota *P. Bis.* uvedená pri správnej odpovedi aj pri distraktore má správne parametre. Túto skutočnosť interpretujeme tak, že hoci si žiaci volili viac distraktor ako správnu odpoveď, išlo práve o tých žiakov, ktorí boli zaradení do skupín s nižšou priemernou úspešnosťou v teste.
- b) že si správnu odpoveď volilo **viac** žiakov ako distraktor, ale hodnota *P. Bis.* uvedená pri správnej odpovedi má nevyhovujúcu hodnotu – zápornú alebo nízku. Túto skutočnosť interpretujeme tak, že aj napriek tomu, že si viac žiakov volilo správnu odpoveď – išlo o skupinu žiakov, ktorí boli celkovo priemerne menej úspešní v teste. Ak je hodnota *P. Bis.* pri správnej odpovedi záporná, toto interpretujeme tak, že správnu odpoveď volili žiaci vo zvyšku testu málo úspešní, kým pre tých, ktorí boli vo zvyšku testu úspešní, bol atraktívnejší niektorý z distraktorov než správna odpoveď.

Tab. 19 Tabuľka analýzy distraktorov (položka 01, testu AJB1)

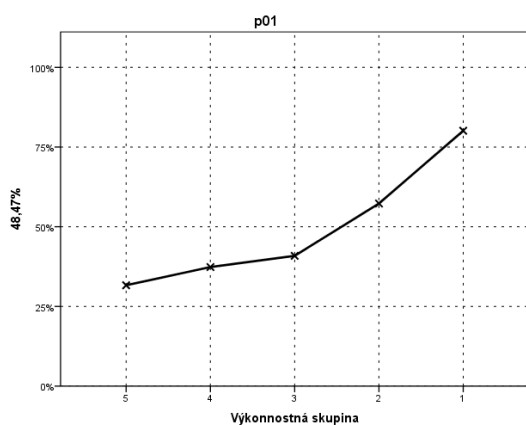
	A01	B01	C01	D01	X01
P. Bis.	-,07	-,31	,35	-,05	,00
P	,03	,30	,49	,17	,00
N	371,00	3286,00	5408,00	1858,00	7,00

Z tabuľky položkovej analýzy prvej položky testu B1 vidíme, že správna odpoveď mala byť C. Správnu možnosť si volilo aj najviac žiakov. Záporné hodnoty *P. Bis* sa ukázali vo všetkých distraktoroch. O položke môžeme povedať, že mala vyhovujúce štatistické hodnoty zistené pri analýze distraktorov. Žiaden z distraktorov nemýlil žiakov, nebol pre nich chytákom. Žiaci, ktorých by sme zaradili do nižších výkonnostných skupín, sa najviac mýlili pri distraktore B. Priemerná úspešnosť riešenia tejto položky bola 49,5 %.

Veľmi dôležitým krokom k interpretácii výsledkov a stanoveniu záverov vyplývajúcich z výsledkov testovania je oboznámenie sa s grafom distribúcie úspešnosti položiek testu.

Citlivosť položky sa vypočíta tak, že žiakov na základe ich výsledkov v teste zoradíme do piatich skupín a sledujeme ich priemernú úspešnosť v danej položke. Os x grafu distribúcie úspešnosti je rozčlenená na 5 hodnôt, ktoré reprezentujú 5 skupín žiakov zoradených podľa priemernej úspešnosti dosiahnutej v teste. Na osi y sa každej skupine žiakov priradí priemerná úspešnosť v danej položke. Preto podľa výslednej krivky v grafe môžeme odhadnúť charakter položky. Keďže zámerom každej položky v NR teste by malo byť to, že bude výkony žiakov rozlišovať, výsledná krivka by mala mať stúpajúcu tendenciu. Naopak, klesajúca tendencia krivky predstavuje stav, keď aj priemerne najúspešnejší žiaci v teste v danej položke dosiahli horšie výsledky ako tí, ktorí boli priemerne v teste najmenej úspešní.

Na obrázku 15 vidíme graf distribúcie úspešnosti položky 01. Krivka má stúpajúcu tendenciu a citlivosť až 48,5 %. O takejto položke môžeme vyvodiť záver, že mala dobrú rozlišovaciu schopnosť.

Obr. 15 Graf distribúcie úspešnosti (položka 01, test AJB1)

1. časť: *Listening* – obsahová analýza položiek

Položka č. 03: predstavovala úlohu s výberom odpovede typu multiple choice (výber zo 4 možností). Spadala do témy *Rodina, Vzťahy medzi ľuďmi* a testovala zručnosť počúvanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do prvej časti počúvania s porozumením pod názvom úlohy *The Biggest Moment in My Life – Personal Story*. K správnejmu riešeniu položky musel žiak rozumieť monologickému ústnemu prejavu v nahrávke a odlišiť podstatné a špecifické informácie.

03. Michael likes Luisana's attitude to dogs, mainly because she .

(A) has founded a dog shelter

(B) feeds them with love

(C) keeps several breeds at home

(D) saves them quite often

Správna odpoveď: (D)

Východiskový text:

She rescues dogs quite frequently, and I found it attractive she cared so deeply for them.

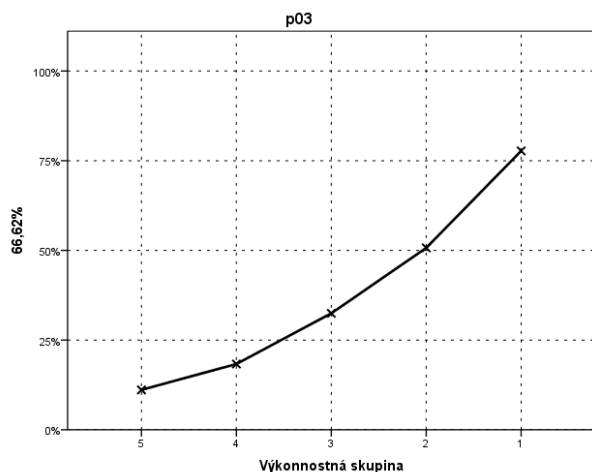
Z ponúkaných možností bola správna možnosť D (*P. Bis.* = 0,48) a všetky distraktory boli vhodne zvolené, keďže mali hodnotu *P. Bis.* zápornú. V porovnaní so správnou odpoveďou (38 % žiakov) si aj distraktor (B) volilo relatívne veľa žiakov (36 % žiakov). Takýto výsledok poukazuje aj na skutočnosť, že viacerí žiaci neboli schopní pochopiť text s porozumením a orientovali sa pri počúvaní len na základe útržkovitého zachytenia vypočutých informácií. V tomto prípade predpokladáme, že si títo žiaci prepojili iba význam slovného spojenia *with love* – s láskou so spojením *she cared so deeply for them* – tak „hlboko“ sa o nich starala. Pritom text nahrávky nespomína, že by psom krmila (*feed*). K správnejmu riešeniu bolo potrebné porozumieť synonymickým výrazom – zachrániť (*save*) a zachrániť, vyslobodiť (*rescue*).

Tab. 20 Tabuľka analýzy distraktorov (položka 03, testu AJB1)

	A03	B03	C03	D03	X03
P. Bis.	-,13	-,31	-,12	,48	-,02
P	,15	,36	,11	,38	,00
N	1601,00	3927,00	1191,00	4163,00	49,00

Priemerná úspešnosť riešenia položky bola 38,1 %, a preto hovoríme o obťažnej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje aj vysoká hodnota citlivosti 66,6 %. Táto úloha má charakter veľmi dobrej položky, ktorá citlivo rozlišuje najúspešnejších (žiaci vo výkonnostnej skupine 1 – zjednodušene nazývaní „dobrí“ žiaci) a menej úspešných

žiakov (žiaci vo výkonnostnej skupine 5 – zjednodušene nazývaní „slabší“ žiaci) v teste, a preto hovoríme o veľmi vhodne zvolenej položke do NR testu. Zvládnutie tejto položky bolo na základe uvedeného priamo úmerné úspešnosti žiaka v celom teste, išlo teda o jav, ktorý „dobrí“ žiaci spoľahlivo zvládli, zatiaľ čo „slabším“ žiakom mohol spôsobovať vážne problémy.

Obr. 16 Graf distribúcie úspešnosti (položka 03, test AJB1)

Položka č. 09: predstavovala úlohu s výberom odpovede typu multiple choice (výber z 3 možností typu Pravda/Nepravda/Neuvedené). Tematicky spadala do témy: *Vzory a ideály* a testovala zručnosť počúvanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do druhej časti počúvania s porozumením pod názvom úlohy *An Interview with Olivia Newton-John*. K správne riešeniu položky musel žiak porozumieť dialogickému ústnemu prejavu v nahrávke, odlíšiť podstatné informácie od menej podstatných a porozumieť špecifickým informáciám. Žiak musel určiť, či bola východisková veta pravdivá, nepravdivá, alebo z nahrávky nevyplývala.

08. *Planning and arranging houses is one of Olivia's favourite activities.*

(A) true

(B) false

(C) not stated

Správna odpoveď: (A)

Východiskový text:

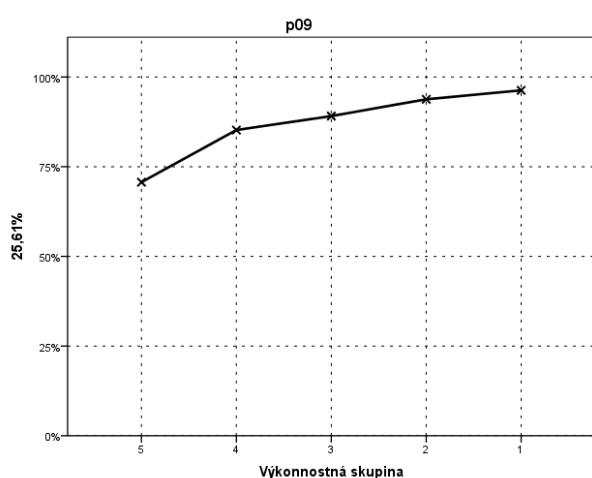
Well, I love to design and remodel houses, from working with the contractors to picking the colours, materials, kitchen and bathroom accessories to finally what furniture goes where.

Zistilo sa, že lexika obsiahnutá vo východiskovej vete aj v nahrávke nespôsobovala výrazné problémy. Z ponúkaných možností bola správna možnosť A (*P. Bis.* = 0,23), tiež ju volilo najviac žiakov (87 %). Vyskytli sa aj niektorí žiaci (11 %), ktorí volili možnosť B. Možnosť C bola vyberaná len 2 % žiakov.

Tab. 21 Tabuľka analýzy distraktorov (položka 09, testu AJB1)

	A09	B09	C09	X09
P. Bis.	,23	-,21	-,07	-,03
P	,87	,11	,02	,00
N	9561,00	1166,00	234,00	18,00

Priemerná úspešnosť riešenia položky bola 87,0 %, a preto hovoríme o veľmi ľahkej položke. Položka má nižšiu rozlišovaciu schopnosť, akú by sme predpokladali, čo dokazuje aj hodnota citlivosti 25,6 %. Z obr. 17 je zrejmé, že táto úloha výrazne nerozlíšila jednotlivé výkonnostné skupiny žiakov. Hodnota citlivosti by optimálne mala byť nad 30.

Obr. 17 Graf distribúcie úspešnosti (položka 09, test AJB1)

Položka č. 20: predstavovala úlohu s krátkou odpoveďou, usporiadanie výrokov podľa toho, v akom poradí odznejú v nahrávke. Tematicky spadala do témy *Vzdelávanie* a testovala zručnosť počúvanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do tretej časti počúvania s porozumením pod názvom úlohy *How to Study Successfully*. K správne riešeniu položky musel žiak porozumieť dialogickému ústnemu prejavu v nahrávke, odlíšiť podstatné informácie od menej podstatných a porozumieť hlavnej myšlienke určitej ohraničenej výpovede. Žiak dobre vyriešil položku vtedy, ak vhodne priradil vetu k jednému z návrhov, ktorý odznel v nahrávke.

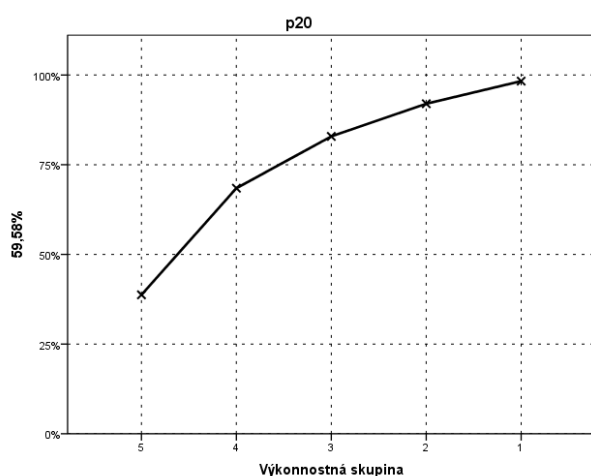
Vzhľadom na frekventované slová *take breaks* (dať si prestávku) vo východiskovej vete a veľmi podobný výraz *take about 15 minutes to do something mindless* (zoberte si 15 minút na to, aby ste robili niečo bezmyšlienkovité), ktorý odznel v nahrávke, táto položka nespôsobovala žiakom výrazné problémy a v rámci počúvania s porozumením išlo o dobre riešenú položku.

20. Take regular breaks. – 5

Východiskový text:

Tip No 5: Your brain can only take so much **hard work at one time**. For every hour that you study, **take about 15 minutes to do something mindless**, like taking a walk, listening to music or playing a computer game. You can even take a 15-minute nap, if you are confident you can wake yourself up at the end of it.

Priemerná úspešnosť riešenia položky bola 76,1 %, hovoríme preto o ľahkej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje vysoká hodnota citlivosti 59,6 %. Z obr. 18 môžeme vidieť, že táto úloha má charakter vynikajúcej položky, ktorá rozlišuje priemerne úspešných a menej úspešných žiakov, a preto hovoríme o veľmi vhodne zvolenej položke do NR testu. Zvládnutie tejto položky bolo priamo úmerné úspešnosti žiaka v celom teste, išlo teda o jav, ktorý „dobrí“ žiaci spoľahlivo zvládli, zatiaľ čo „slabším“ žiakom mohol spôsobovať vážne problémy.

Obr. 18 Graf distribúcie úspešnosti (položka 20, test AJB1)

2. časť: Language in Use – obsahová analýza položiek

Položka č. 27: predstavovala úlohu s výberom odpovede typu multiple choice (výber zo 4 možností) a testovala lexikálno-gramatickú kompetenciu. Položka bola v teste zaradená do prvej úlohy v rámci časti *Gramatika a lexika* a tematicky zaradená do okruhov *Domov a bývanie* a *Krajina, ktorej jazyk sa učím* pod názvom *The Importance of Home*. K správne riešeniu položky mohol žiak dospieť na základe uplatnenia receptívneho ovládania gramatických javov a slovnej zásoby. Pre správne riešenie musel žiak pochopiť význam vety zakomponovanej do kontextu a následne vybrať správnu odpoveď z ponúkaných možností.

27. So, in order to stay there, many aristocrats live lives which are physically comfortable than those of most people, because they may not have central heating, for example.

(A) lower

(B) less

(C) higher

(D) more

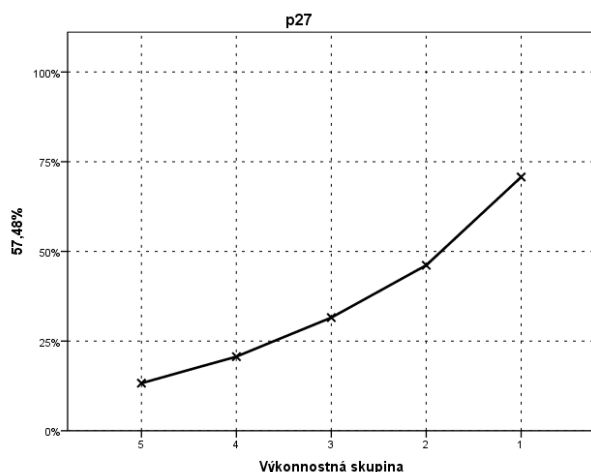
Správna odpoveď: (B)

Z ponúkaných možností, bola správna možnosť B (*P. Bis.* = 0,31). Všetky distraktory majú zápornú hodnotu *P. Bis.* V prípade tejto položky musel žiak pracovať najmä s kontextom celej vety na to, aby správne doplnil vhodnú možnosť – B. Vo vete: „...veľa aristokratov žije životy, ktoré sú (nižšie – *lower*, menej – *less*, vyššie – *higher*, viac – *more*) pohodlné ako životy mnohých ľudí, pretože napríklad nemusia mať centrálnu kúrenie.“

Tab. 22 Tabuľka analýzy distraktorov (položka 25, testu AJB1)

	A25	B25	C25	D25	X25
P. Bis.	-,05	,42	-,18	-,27	-,02
P	,08	,36	,10	,45	,00
N	898,00	3988,00	1060,00	4941,00	47,00

Štatistické parametre položky vykazujú priemernú úspešnosť riešenia 36,5 %, išlo teda o obťažnú položku. Dosiadnutá citlivosť 57,5 % je zo štatistického hľadiska veľmi dobrá, vidíme ju aj graficky znázornenú na obr. 19.

Obr. 19 Graf distribúcie úspešnosti (položka 27, test AJB1)

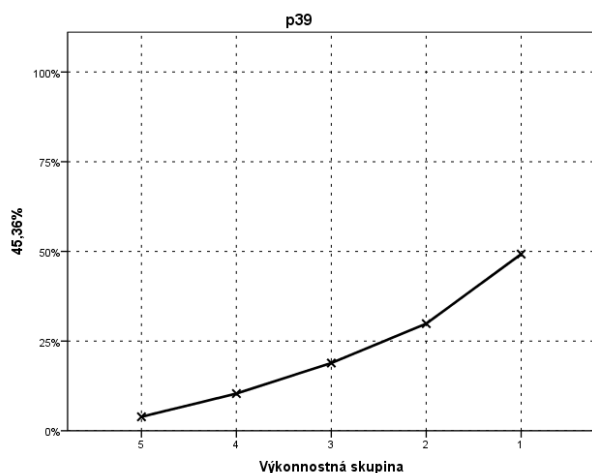
Položka č. 39: predstavovala doplňovacia úloha s krátkou odpoveďou a testovala lexikálno-gramatickú zručnosť. Položka bola v teste zaradená do druhej úlohy v rámci časti *Gramatika a lexika* pod názvom *Life in the Bike Lane*, ktorú môžeme zaradiť do tém *Voľný čas, záľuby a životný štýl* alebo aj *Krajiny, mestá a miesta*. K správne riešeniu položky musel žiak

uplatniť produktívne ovládanie gramatických javov a slovnej zásoby. Položka vychádzala z východiskovej vety zakomponovanej do kontextu. V porovnaní s predchádzajúcim príkladom neponúkala výber možností, žiak sám produkoval odpoveď.

39. *As there are more cyclists around, other road users become more used to them and are giving them “greater respect”.*

Správna odpoveď: have

Štatistické parametre položky v ukážke indikujú obťažnosť 22,5 %, ide teda o obťažnú položku. Aj napriek vysokej obťažnosti má položka svoje opodstatnenie v zaradení do testu, pretože má dobrú rozlišovaciu schopnosť. Dosiahnutá citlivosť 45,4 % je zo štatistického hľadiska vhodná. Citlivosť vidíme graficky znázornenú na obr. 20. Žiaci najslabšej výkonnostnej skupiny ju riešili priemerne veľmi slabo, žiaci celkovo v teste najúspešnejší ju zvládli s priemernou úspešnosťou 50 %.

Obr. 20 Graf distribúcie úspešnosti (položka 31, test AJB1)

Úspešnosť v tejto položke teda dobre odlišuje lepších žiakov od menej úspešných, z čoho možno vyvodzovať, že žiakom s aktívnym používaním jazyka sa doplnenie *have* k vytvoreniu správneho tvaru predprítomného času bude vyslovene žiadať, zatiaľ čo menej suverénni používatelia jazyka túto úlohu správne nevyriešia. V tejto položke, ako aj v niektorých ďalších položkách s krátkou odpoveďou, sa preukázala vyššia neriešenosť (12,49 %). Žiaci majú vo všeobecnosti väčší problém uplatniť produktívne použitie jazyka.

3. časť: *Reading* – obsahová analýza položiek

Položka č. 41: predstavovala úlohu s krátkou odpoveďou zameranú na priradovanie. Tematicky spadala do témy: *Cestovanie, Mestá a miesta* a testovala zručnosť čítanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do prvej časti *Čítania s porozumením* pod názvom úlohy *The Italian Dream*. K správne riešeniu položky musel žiak porozumieť podstatným a špecifickým informáciám pri vnímaní a chápaní logickej štruktúry textu s využitím lexikálnych i gramatických poznatkov. Žiak pracoval s textom, v ktorom boli na určitých miestach vynechané vety s informáciou viažucou sa na prechádzajúcu alebo nasledujúcu časť textu. Aj napriek relatívne prijateľným výsledkom v časti *Čítanie s porozumením*, žiaci majú stále určité problémy práve v práci s logickou štruktúrou textu. Nie vždy vedia určiť kohézne a koherentné prvky textu, ktoré im pri riešení takýchto úloh pomáhajú, a často nemajú dostatočnú gramatickú a lexikálnu výbavu na to, aby text vnímali aj s jeho logickými prepojeniami.

43. *I walked through lots of squares like the “Piazza Navona” where plenty of artists were performing. I definitely appreciated the atmosphere of joy and happiness.*

Správna odpoveď: (B)

Možnosti voľby:

- (A) *Fortunately, this did not change during the two weeks I was there.*
- (B) *There were dancers, painters and even some puppeteers.***
- (C) *I could taste a lot of different kinds at his place.*
- (D) *Finally I ate some pasta and went to bed.*
- (E) *This all happened on day two.*
- (F) *Unfortunately, I had an argument with many Italians.*
- (G) *My cousins, whom I haven't seen for long time, were waiting for me there.*
- (H) *The food is the reason why I love Italy so much.*
- (I) *I will keep memories of the whole visit forever.*
- (J) *It was my bad luck that the journey lasted more than five hours.*

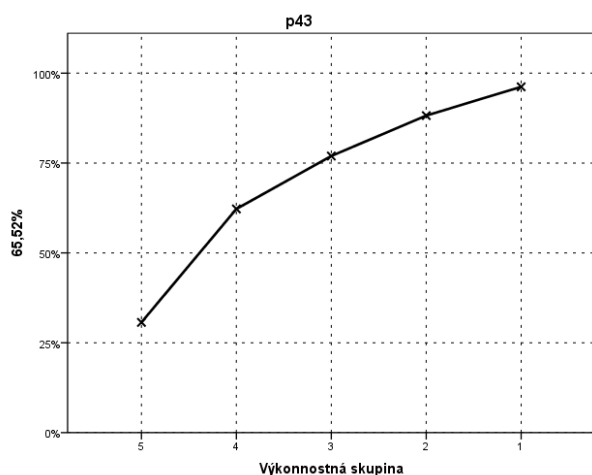
Z ponúkaných možností A – J bola správna možnosť B (70,9 %), tiež ju volil najväčší podiel žiakov (pozri tabuľku 23). Uvedený príklad riešili žiaci veľmi dobre. Vychádzame z presvedčenia, že lexika, ako aj logický sled udalostí v texte, boli jednoduchšieho charakteru, preto sa táto skutočnosť prejavila aj na vyššej úspešnosti.

Tab. 23 Tabuľka variácií odpovedí (položka 43, testu AJB1)

	A43	B43	C43	D43	E43	F43	G43	H43	I43	J43	XY43
P	2,2%	70,9%	5,3%	1,9%	8,4%	2,9%	1,4%	2,6%	2,2%	1,4%	0,9%

Pokiaľ chceme preskúmať postupy študentov pri voľbe jednotlivých možností pri práci s textom, musíme si uviesť preferenciu najčastejšie volených distraktorov. Vyberieme si preto tie možnosti, v ktorých sa žiaci najviac mýlili. Správne mal žiak uviesť možnosť B. Vo všetkých ostatných možnostiach bolo zastúpenie žiakov značne nízke. Najväčší podiel žiakov si z distraktorov vyberal možnosť E – *This all happened on day two*. (Toto všetko sa stalo v druhý deň.).

Obťažnosť položky bola 70,9 %, hovoríme preto o ľahkej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje aj hodnota citlivosti 65,5 %. Z obr. 21 je zrejmé, že táto položka má charakter dobrej položky, ktorá rozlišuje žiakov priemerne úspešnejších v teste od žiakov menej úspešnejšej výkonnostnej skupiny.

Obr. 21 Graf distribúcie úspešnosti (položka 43, test AJB1)

Položka č. 48: predstavovala úlohu s výberom odpovede (výber z 3 možností) zameranú na hľadanie špecifickej informácie v štruktúre textu. Tematicky spadala do tém: *Krajina, ktorej jazyk sa učím* a testovala zručnosť čítanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do druhej časti čítania s porozumením pod názvom úlohy *The Sinking of the Lusitania*. K správne riešeniu položky musel žiak vyhľadať podstatné alebo špecifické informácie v štruktúre textu zadané prostredníctvom výrokov pod textom, porozumieť im a určiť, či sú pravdivé alebo nepravdivé, tiež zdôvodniť svoju odpoveď určením odseku obsahujúceho danú informáciu. V tomto type úlohy na čítanie s porozumením žiaci obyčajne dosahujú najlepšie výsledky. Vychádzajúc z presvedčenia, že vyhľadávanie špecifických informácií v texte je zručnosť, ktorú žiaci pravidelne trénujú v rámci hodín anglického jazyka v školách, ako aj zo skutočnosti, že existuje nespočetné množstvo učebnicových a podporných materiálov, ktoré prezentujú práve tento alebo veľmi podobný typ úlohy, by sme sa mohli domnievať, že žiaci v tomto teste nebudú mať problém ani s touto úlohou. Ak si však porovnáme lexikálnu náročnosť úlohy s inými úlohami zaradenými do časti *Čítanie*

s porozumením, je pochopiteľné, že žiaci tento rok nedosiahli najlepšie výsledky práve v tejto časti čítania s porozumením. Pre porovnanie: priemerná úspešnosť v prvej úlohe (úloha na priradovanie viet do textu) bola 55,2 %, priemerná úspešnosť všetkých položiek tejto úlohy bola 47,1 % a posledná úloha – zameraná na zhrnutie prečítaného, ktorá býva obyčajne pre žiakov najproblematickejšia (vzhľadom na potrebné uplatnenie jazykovej produkcie), bola riešená na priemernej úrovni 57,3%.

Teraz si uvedieme položku, ktorá bola spomedzi jednotlivých položiek v tejto úlohe najhoršie riešená. Kľúčom k správne riešeniu bolo poznať výrazy *saw the danger, immediately* (vidieť nebezpečenstvo, okamžite) ako aj vyjadrenie v odseku c – *was too slow to notice... escape her fate* (bola príliš pomalá na to, aby si všimla ...nato aby unikla svojmu osudu).

48 *The Lusitania's crew saw the danger to the ship almost immediately.*

(A) true (B) false

Which of the paragraphs (a) – (e) supports your answer?

Správna odpoveď: B – c

Východiskový text:

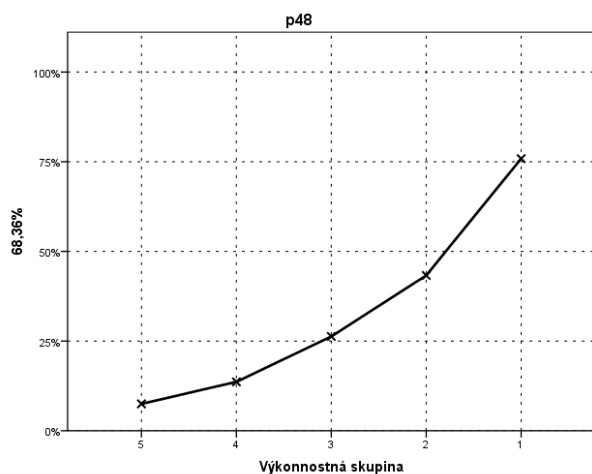
(c) *Six days later, on May 7, 1915, the Lusitania was too slow to notice both the periscope and the torpedo of a German submarine to escape her fate.*

Úlohou bolo označiť jednu z možností A alebo B a zadať písmeno odseku a – e, ktorý dokladoval tvrdenie žiaka. Z ponúkaných možností bola správna možnosť BC, tiež ju volil najväčší podiel žiakov. Niektorí žiaci síce uviedli, že sa to nachádza v odseku C, avšak, že informácia je pravdivá (8,7 %). Viacerí žiaci uvádzali referenciu tohto tvrdenia v odseku b – možnosť AB volilo až 16,6 % žiakov a možnosť BB 11,3 % žiakov (pozri Tab. 24). Domnievame sa preto, že žiakom robilo problém detailne porozumieť textu. V odseku b sa spomínali viaceré informácie o lodi – Lusitanii, avšak žiadna informácia neindikovala prepojenie na posádku (*crew*) či takmer okamžité spozorovanie (*saw almost immediately*) nebezpečenstva. Menej úspešní žiaci sa mohli pomýliť práve na slove nebezpečenstvo (*danger*), ktoré sa v odseku b spomenulo – avšak v inej súvislosti: *The Lusitania crossed the Atlantic peacefully many times over the years, but as German submarines took a leading role in the seas during World War I, her situation became rather risky and dangerous* (...jej situácia sa stala skôr riskantná a nebezpečná).

Tab. 24 Tabuľka variácií odpovedí (položka 48, testu AJB1)

	AA	AB	AC	AD	AE	BA	BB	BC	BD	BE	XY
P	4,0%	16,6%	8,7%	4,2%	3,6%	4,0%	11,3%	33,3%	4,7%	4,9%	4,6%

Obťažnosť položky bola 33,3 %, hovoríme preto o obťažnej položke. Položka má však dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje aj hodnota citlivosti 49,8 %. Na obr. 22 je vidieť, že táto úloha má charakter dobrej položky, ktorá rozlišuje žiakov priemerne úspešnejších v teste od žiakov menej úspešnejšej výkonnostnej skupiny.

Obr. 22 Graf distribúcie úspešnosti (položka 48, test AJB1)

Položka č. 56: predstavovala doplňovaciu úlohu s krátkou odpoveďou zameranú na pochopenie špecifických informácií textu a hlavnej myšlienky. Tematicky spadala do tém *Vzory a ideály* a testovala zručnosť čítanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do tretej časti *Čítania s porozumením* pod názvom úlohy *Mother Teresa*. K správne riešeniu položky musel žiak doplniť chýbajúce slovo alebo slová do zadaných viet, opierajúc sa o informácie z textu. S týmto cieľom musel žiak vyhľadať podstatné alebo špecifické informácie v texte a v správnom tvare ich do viet pod textom doplniť. V tomto type úlohy zameranej na čítanie s porozumením dosahujú žiaci obyčajne horšie výsledky, pretože je potrebná produkcia odpovede, nielen receptívne uplatnenie jazykových vedomostí. Vo väčšine prípadov sú žiaci schopní informáciu lokalizovať, avšak na úrovni B1 nevedia zručne pracovať s lexikou a na základe štruktúry vety nevedia odhadnúť, aký slovný druh nasleduje. Ako sme už spomínali vyššie, tento rok sa, aj vzhľadom na menej náročnú lexiku – bližšiu žiakovi tejto úrovne, nepotvrdil tento predpoklad a žiaci dosiahli aj v tejto úlohe celkom dobrú priemernú úspešnosť 57,3 %.

Nižšie uvádzame príklad, položku 56, ktorá žiakom išla v rámci tejto úlohy najhoršie, napriek skutočnosti, že informácia bola v značnej miere jednoduchá.

56. people were the first members of the Missionaries of Charity. (1 word)

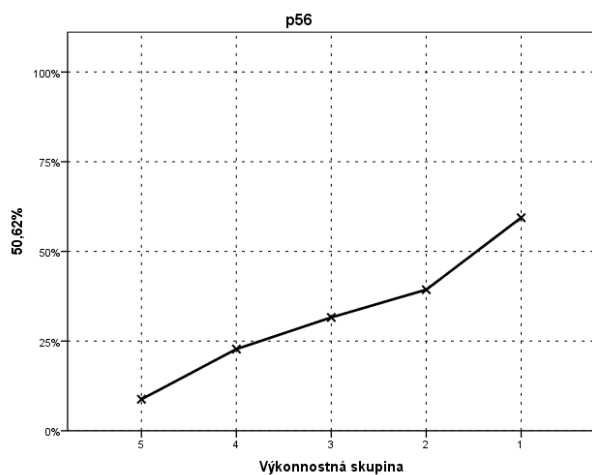
Východiskový text:

Mother Teresa had ambitious goals and considering where she was at the start, she accomplished amazing things. The Missionaries of Charity originally had 13 members.

Správna odpoveď: Thirteen/thirteen/13

Obťažnosť položky bola 32,4 %, hovoríme preto o obťažnej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje aj hodnota citlivosti 50,6 %. Na obr. 23 je vidieť, že ide o položku, ktorá dobre rozlišuje priemerne úspešnejších od priemerne menej úspešných žiakov v teste.

Neriešenosť tejto položky dosiahla 15,08 %. Dôvodom vyššej neriešenosti môže byť aj skutočnosť, že táto položka sa nachádza v poslednej sekcii poslednej časti celého testu, čiže žiaci, ktorí si nerovnomerne rozdelili čas na prácu na jednotlivých častiach testu, sa k riešeniu danej položky ani nemuseli dostať. Z tohto dôvodu odporúčame pri príprave na maturitné skúšky zdôrazniť žiakom aj význam správnej techniky písania testu berúcej do úvahy časový limit, aby sa im nestávalo, že zbytočné zdržiavanie sa pri niektorých problematických položkách im zaberie príliš veľa času.

Obr. 23 Graf distribúcie úspešnosti (položka 56, test AJB1)

5 Vyhodnotenie PFIČ MS z anglického jazyka úroveň B1

Údaje o PFIČ EČ MS z anglického jazyka úroveň B1 sme dostali od 21 886 žiakov zo 483 škôl. Iba 4 žiaci boli z gymnázií, preto sa vo vyhodnotení PFIČ opierame najmä o výsledky žiakov SOŠ a konzervatórií. Po prepojení PFIČ MS s EČ MS zostalo 21 673 žiakov, ktorí písali test EČ MS a súčasne PFIČ MS. Pri výpočte úspešnosti vychádzame z tohto počtu.

Žiakom bola zadaná jedna úloha so štruktúrovaným zadaním, ktorá tematicky vychádzala z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z anglického jazyka úroveň B1*. Cieľom PFIČ MS bolo preveriť schopnosť žiaka písať samostatne, žánrovo, štylisticky a gramaticky adekvátne, jasne, zrozumiteľne a na primeranej úrovni podľa cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka pričom pozornosť sa sústreďuje na dodržanie bodov obsahu, používanie primeraných jazykových štruktúr, rozsah slovnej zásoby, kompozíciu a štylizáciu, formálne členenie písomného prejavu a pravopis. Časová dotácia na vypracovanie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať list v rozsahu 160 až 180 slov na tému *Moja vysnívaná práca*, pričom mali rozpracovať nižšie uvedené body. PFIČ z AJ úroveň B1 bola zadaná v nasledovnom znení:

Téma: My Dream Job

During a school excursion you visited a job fair. Choose the job which attracted you most. Write a letter to your English friend (160–180 words) in which you introduce the chosen job.

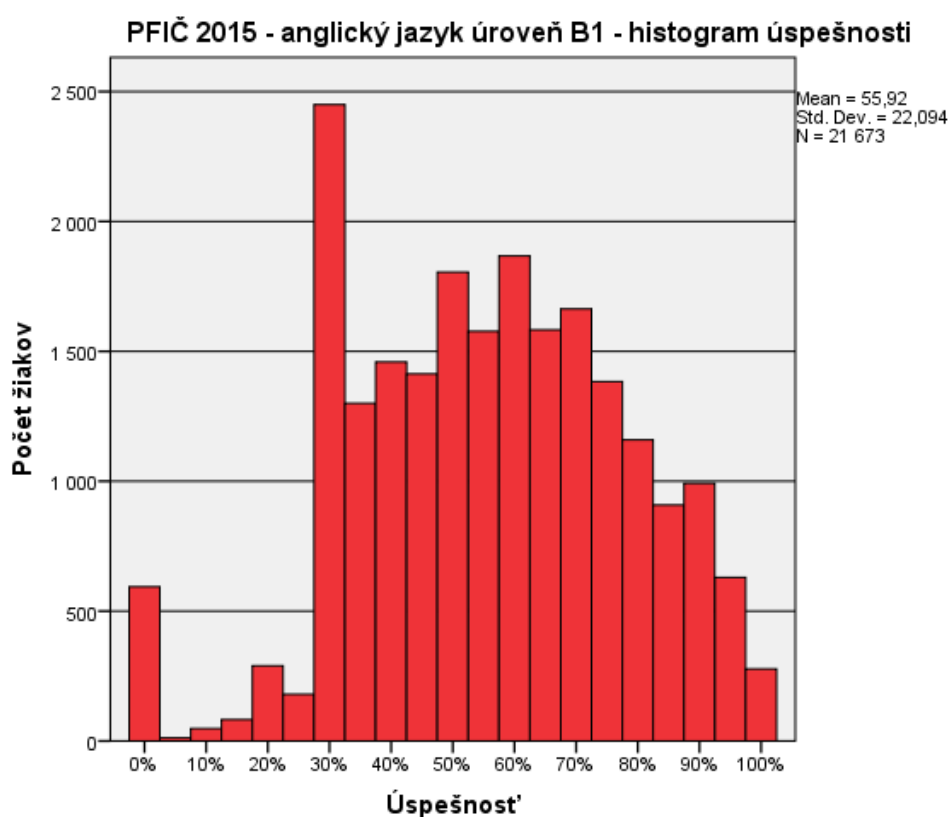
Use the following points.

- The job that attracted you most and why.
- What advantages you can see in it.
- What disadvantages you can see in it.
- What will be your typical day at work like?
- Ask your friend for his/her opinion about the chosen job.

Práce žiakov hodnotili v školách interní učitelia, ktorí mali v aprobácii anglický jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ MS z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu mali posúdiť dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená väčšia objektivita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Maximálny počet bodov bol 20.

Priemerná úspešnosť žiakov v PFIČ MS dosiahla 55,9 %. Takéto percento priemernej úspešnosti v PFIČ MS do veľkej miery korešponduje s výsledkom žiakov v EČ MS 51,4 %.

Zároveň však platí, že na základe výsledku žiaka v EČ MS nie je možné dobre predikovať výsledok v PFIČ MS. Dôvodom môže byť na jednej strane skutočnosť, že ide o odlišný typ úloh, ktoré sledujú iné stránky jazykovej kompetencie žiaka. Na druhej strane pri hodnotení PFIČ MS nie je možné zaručiť úplnú objektivitu hodnotenia, keďže hodnotenie je plne v kompetencii danej školy a jednotliví hodnotitelia môžu pri hodnotení udeľovať rôzne počty bodov, a to i napriek centrálne vypracovaným pokynom a kritériám na hodnotenie PFIČ MS.

Obr. 24 Výsledný histogram úspešnosti PFIČ

Žiaci dosiahli najvyššiu priemernú úspešnosť v kritériách členenie a stavba textu (60,5 %) a obsah textu (60,5 %), to znamená, že zvládli štruktúrovaný prejav po obsahovo-kompozičnej stránke tak, aby bol formulovaný jasne a zrozumiteľne. Nižšiu priemernú úspešnosť dosiahli v kritériu slovná zásoba (53,3 %). Najnižšiu priemernú úspešnosť dosiahli žiaci v kritériu gramatika (49,4 %).

V tabuľke 25 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba).

Tab. 25 Úspešnosť v častiach a celku PFIČ

obsah textu	členenie a stavba textu	gramatika	slovná zásoba	celková úspešnosť
60,5	60,5	49,4	53,3	55,9

V predchádzajúcich obdobiach dosahovali žiaci gymnázií vyššiu priemernú úspešnosť vo všetkých častiach ako žiaci stredných odborných škôl a konzervatórií. Vzhľadom na legislatívnu zmenu platnú od školského roku 2012/2013, podľa ktorej žiaci gymnázií z povinného cudzieho jazyka maturovali na úrovni B2 a žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň mohli vybrať, výsledky žiakov gymnázií a žiakov SOŠ a konzervatórií nie je možné porovnať.

Na základe vyššie uvedených výsledkov v jednotlivých častiach PFIČ MS odporúčame pedagógom a študentom, aby sa viac zamerali na aktívne precvičovanie a upevňovanie gramatiky formou písania rôznych slohových prác, prípadne kratších písomných útvarov, keďže oblasť *gramatiky* je práve tou oblasťou, v ktorej žiaci stratili najvyšší počet bodov. Pozitívne hodnotíme skutočnosť, že žiaci dosahujú pomerne dobré bodové hodnotenie v oblastiach *členenie a stavba textu* a *obsah textu*, čo svedčí o tom, že primerane zvládli porozumenie jednotlivým častiam štruktúrovaného zadania PFIČ MS, na základe čoho v práci rozpracovali požadované informácie.

Záver a odporúčania do praxe

Na výsledky riešenia testu externej časti maturity z anglického jazyka úroveň B1 sa môžeme pozerať z hľadiska kvality výkonu žiakov, ako aj z hľadiska kvality meracieho nástroja – testu, pričom tieto dva aspekty sú navzájom prepojené.

Test úrovne B1 riešilo 21 792 maturantov zo 480 škôl, pričom počty v jednotlivých krajoch boli v súlade s veľkosťou kraja. Vzhľadom na zmenu legislatívy majoritnú skupinu tvorili žiaci stredných odborných škôl. Chlapcov bolo o 8 % viac ako dievčat.

Úspešnosť žiakov vo všetkých krajoch bola porovnateľná s národným priemerom a výsledky jednotlivých krajov boli porovnateľné navzájom.

Priemerná úspešnosť žiakov v teste bola 51,4 %. Dá sa konštatovať, že dosiahnuté priemerné výkony boli primerané širokospektrálnej populácii, ktorá tento test riešila.

Výsledky dievčat a chlapcov sú porovnateľné navzájom a tiež s národným priemerom. Celkovo bol teda test z rodového hľadiska náročnosti položiek dobre vyvážený.

Ak porovnáme výkon podľa polročnej klasifikácie žiaka z anglického jazyka, od národného priemeru sa odlišovali najmä výsledky jednotkárov a dvojkárov, a to na úrovni silnej, resp. strednej vecnej signifikancie. Úspešnosť štvorkárov a päťkárov bola významne horšia ako národný priemer na úrovni strednej, resp. silnej vecnej signifikancie.

Základné charakteristiky testu úrovne B1 nepokazujú na závažné neštandardné vybočenia. Reliabilita testu bola vysoká a aj ďalšie parametre testu svedčia o jeho uspokojivej rozlišovacej sile.

Môžeme skonštatovať, že úroveň zvládania testovacích techník používaných v externej maturitnej skúške z anglického jazyka je prijateľná i vďaka pripravenosti učiteľov na tento druh hodnotenia výkonov žiakov stredných škôl.

Na základe hore uvedeného nás čaká v širšej odbornej pedagogickej komunite poskytnúť vhodné odporúčania do praxe, ktoré pomôžu k zlepšeniu informovanosti o vývoji MS z anglického jazyka a perspektívach jej smerovania.

Výučba anglického jazyka a spôsob preverovania vedomostí žiakov stredných škôl prostredníctvom maturitných testov by mali byť činnosti, ktoré idú ruka v ruku. V priebehu niekoľkých rokov sa podarilo zaviesť nový model maturitnej skúšky, ktorý otvára možnosti naďalej zjednocovať úroveň a spôsob preverovania a objektívneho hodnotenia vedomostí na výstupe zo strednej školy s inými krajinami EÚ. Je preto kľúčové, aby učitelia, ale aj žiaci, vnímali tieto zmeny pozitívne. Dôležitým krokom k pochopeniu koncepcie a zámeru externe

zadáanej maturitnej skúšky zo strany verejnosti je neustála interakcia s výsledkami z MS a sledovanie nových trendov, ktoré sa do testovania zavádzajú.

Pokladáme preto za dôležité stanoviť viaceré odporúčania učiteľom anglického jazyka:

- Priebežne kontrolovať aktualizácie zverejnené na stránkach Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (www.nucem.sk), a mať tak prehľad nielen o možných zmenách v špecifikáciách testov, ale využívať aj možnosť analyzovania zverejnených správ o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z anglického jazyka.
- Sledovať stránku Štátneho pedagogického ústavu v súvislosti s metodickými a koncepcnými zmenami maturitnej skúšky, byť oboznámený s cieľovými požiadavkami, ktoré sú východiskom k tvorbe testov z cudzích jazykov.
- Mať preštudovaný Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (SERR) a pri hodnotení v rámci triedy používať deskriptory na hodnotenie jazykových zručností uvedené v tomto dokumente.
- Pri výučbe anglického jazyka a príprave budúcich maturantov sa snažiť o posilnenie problematických oblastí špecifikovaných v správach o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z anglického jazyka a intenzívne viesť žiakov k čítaniu s porozumením.
- Snažiť sa používať také metódy testovania, ktoré žiakov trénujú a pripravujú na spôsob komunikatívneho testovania, presadzovaný pri tvorbe maturitných testov z cudzích jazykov.

Literatúra

1. BURJAN, V. 1999. Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese. Exam : Bratislava, 1999.
2. BUTAŠ, J. et. al. 2011. Tvorba testov pre meranie úrovne A1, A2, B1 a B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. ŠPÚ : Bratislava, 2011.
3. Common European Framework of Reference. 2001. Learning, Teaching, Assessment. Oxford : Oxford University Press, 2001.
4. HENDL, J. 2004. Přehled statistických metod zpracování dát. Portál : Praha, 2004.
5. KOLEKTÍV. 2001. Standardy pro pedagogické a psychologické testování. Testcentrum: Praha, 2001.
6. KOLEKTÍV. 2015: Záverečná správa o výsledkoch PFIČ z anglického jazyka úroveň B1. Bratislava: NÚCEM, 2015.
7. KOLEKTÍV. 2015: Príručka (vysvetlenie pojmov, používaných v záverečných správach zo štatistického spracovania testov T9 a EČ MS). Bratislava: NÚCEM, 2013.
8. LAPITKA, M. 1996. Tvorba a použitie didaktických testov. ŠPÚ : Bratislava, 1996.
9. Maturita dnes a zajtra. Informačný bulletin pre všetkých záujemcov o inováciu maturitnej skúšky. ŠPÚ : Bratislava.
10. RINGLEROVÁ, V. 2015. Záverečná správa zo štatistického spracovania testu z anglického jazyka, úroveň B1. NÚCEM : Bratislava, 2015.
11. RITOMSKÝ, A. – ZELMANOVÁ, O. 2003. Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní položková a multivariačná analýza s využitím systému SPSS. ŠPÚ : Bratislava, 2003.
12. RITOMSKÝ, A. – ZELMANOVÁ, O. – ZELMAN, J. 2002. Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS. ŠPÚ : Bratislava, 2002.
13. ROSA, V. 2007. Metodika tvorby didaktických testov. ŠPÚ : Bratislava, 2007.
14. SKLENÁROVÁ, I. – ZELMANOVÁ, O. 2005. Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS. ŠPÚ : Bratislava, 2005.
15. SPSS Base 10.0 User's Guide. by SPSS Inc. : Chicago, 1999.
16. SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide. by SPSS Inc.: Chicago, 1996.
17. Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň B1 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2014/2015. NÚCEM: Bratislava, 2014.

18. Teorie a metodika. URL: http://www.scio.cz/tvorba_testu/teorie_testu/index.asp
(15.06.2006)
19. TUREK, I. 1998. Učiteľ a pedagogický výskum. Metodické centrum : Bratislava, 1998.
20. Vyhláška štatistického úradu Slovenskej republiky č. 243/2012 Z. z. z 3. augusta 2012.
Štatistická klasifikácia odborov vzdelania.
21. WIMMER, G. 1993. Štatistické metódy v pedagogickom výskume. Gaudeamus : Hradec
Králové, 1993.